

**Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus**

**Adroddiad Etifeddiaeth
y Pedwerydd Cynulliad**

Mawrth 2016

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r adroddiad hwn ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol:
www.cynulliad.cymru

Gellir cael rhagor o gopïau o'r ddogfen hon mewn ffurfiau hygyrch, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopïau caled gan:

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Ffôn: 0300 200 6565

E-bost: SeneddArchwilio@Cynulliad.Cymru

Twitter: [@SeneddArchwilio](https://twitter.com/SeneddArchwilio)

© Hawlfraint Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2016

Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difriol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

**Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus**

**Adroddiad Etifeddiaeth
y Pedwerydd Cynulliad**

Mawrth 2016

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Cylch gwaith y Pwyllgor

Sefydlwyd y Pwyllgor ar 22 Mehefin 2011. Rôl y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yw sicrhau bod gwaith craffu cywir a thrylwyr yn cael ei wneud ar wariant Llywodraeth Cymru. Nodir swyddogaethau penodol y Pwyllgor yn Rheol Sefydlog 18. Ystyriodd y Pwyllgor adroddiadau gan Archwilydd Cyffredinol Cymru ar gyfrifon Llywodraeth Cymru a chyrrff cyhoeddus eraill, ac ar ba mor ddarbodus, effeithlon ac effeithiol y caiff adnoddau eu defnyddio wrth gyflawni swyddogaethau cyhoeddus.

Aelodau'r Pwyllgor

Aelod Pwyllgor

Darren Millar (Cadeirydd)
Mohammad Asghar
Jocelyn Davies
Mike Hedges
Sandy Mewies
Julie Morgan
Jenny Rathbone
Aled Roberts

Plaid

Ceidwadwyr Cymreig
Ceidwadwyr Cymreig
Plaid Cymru
Llafur Cymru
Llafur Cymru
Llafur Cymru
Llafur Cymru
Democratiaid Rhyddfrydol
Cymru

Etholaeth neu Ranbarth

Gorllewin Clwyd
Dwyrain De Cymru
Dwyrain De Cymru
Dwyrain Abertawe
Delyn
Gogledd Caerdydd
Canol Caerdydd
Gogledd Cymru

Cynnwys

Argymhellion	1
Cyflwyniad.....	5
Dulliau o weithio	7
Amserlen y Pwyllgor	7
Ymchwiliadau ar ein liwt ein hunain	7
Cyfeirio materion at bwyllgorau eraill	8
Craffu ar gyfrifon	9
Adroddiad blynyddol y Pwyllgor.....	10
Ymchwiliadau ar ein liwt ein hunain	11
Casgliad	15
Ymchwiliadau a gynhaliwyd.....	16
Materion trawsbynciol	17
Addysg a Gwasanaethau Cyhoeddus.....	19
Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol	23
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	26
Deddfwriaeth a drafodwyd gan y Pwyllgor	33
Edrych tuag at y Pumed Cynulliad	35

Argymhellion

Argymhelliad 1. Rydym am nodi ein dymuniad bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael cyfarfodydd rheolaidd o'r un hyd â'r prif bwyllgorau eraill a bod y cyfarfodydd hyn yn cael eu cynnwys yn rhan o drefn busnes y Pumed Cynulliad.

Argymhelliad 2. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu ac Archwilydd Cyffredinol Cymru yn trafod y materion nad oeddem wedi cael cyfle i adrodd arnynt ein hunain, o ran y materion a ddeilliodd o'r adroddiadau a gyhoeddwyd yn ystod y Pedwerydd Cynulliad ynghylch astudiaethau gwerth am arian, a hynny er mwyn ystyried cyfleoedd ar gyfer gwneud gwaith dilynol yn ystod y Pumed Cynulliad.

Argymhelliad 3. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i gyhoeddi adroddiadau blynyddol a bod dadleuon yn cael eu cynnal arnynt yn y Cyfarfod Llawn.

Argymhelliad 4. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau â'r gwaith craffu ar gyfrifon a ddechreuwyd gennym yn y Pedwerydd Cynulliad, gan gasglu tystiolaeth gan Lywodraeth Cymru a Chomisiwn y Cynulliad yn flynyddol a chan gyrrff eraill ar sail gylchol (yn cwmpasu cyrff a noddir gan Lywodraeth Cymru, comisiynwyr a'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus) gan fyfyrion ar yr ymateb i argymhellion o'n gwaith blaenorol.

Argymhelliad 5. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru mewn unrhyw waith craffu ar gyfrifon yn ystod hydref 2016-17 fel cyfle i wneud gwaith dilynol ar adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Chwefror 2016, 'Datblygiad Cyfoeth Naturiol Cymru'.

Argymhelliad 6. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnwys cyfrifon archwiliedig y BBC fel rhan o'i waith blynyddol i graffu ar gyfrifon, yn dilyn cytuno ar y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth diwygiedig – adolygiad Siarter y BBC / Llywodraeth Cymru.

Argymhelliad 7. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael y wybodaeth ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru yn ystod hydref 2016 ar wasanaeth awyr oddi mewn i Gymru – Caerdydd i Ynys Môn – gan gynnwys: tueddiadau o ran nifer y teithwyr a'r effaith a ddisgwylir pe bai maes awyr Ynys Môn yn cael ei gau dros dro yn ystod 2016; canlyniadau unrhyw waith i archwilio'r cyfleoedd posibl ar gyfer ehangu gweithrediadau ym maes awyr Ynys Môn; a chanlyniad caffael gweithredwr hirdymor newydd.

Argymhelliad 8. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am y wybodaeth ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru ar weithredu ein hargymhellion ar gyflogau uwch-reolwyr ar ddiwedd 2016 ac yn ystyried unrhyw faterion sy'n codi o gyhoeddiad Llywodraeth Cymru ar y wybodaeth ddiweddaraf am gyfraddau cyflog uwch-reolwyr ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru.

Argymhelliad 9. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar weithredu'n hargymhellion ac yn trafod unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith craffu pellach ar y pwnc hwn gyda'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Menter a Busnes.

Argymhelliad 10. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i fabwysiadu'r arfer hwn yn ystod y Pumed Cynulliad.

Argymhelliad 11. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael sesiwn friffio gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ei drydydd adroddiad Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus er mwyn rhoi llwyfan i waith craffu'r pwyllgor ar amrywiaeth o faterion yn y Pumed Cynulliad.

Argymhelliad 12. Rydym yn argymell, wrth ystyried yr adroddiad sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol ar y sefyllfa o ran caffael cyhoeddus yng Nghymru, fod y pwyllgor sy'n ein holynu yn manteisio ar y cyfle i ailedrych ar yr ymateb i argymhellion ein hadroddiad ym mis Medi 2013, 'Caffael a Rheoli Gwasanaethau Ymgynghori'.

Argymhelliad 13. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i graffu ar gynnydd Llywodraeth Cymru o ran gwella'r gwaith o reoli grantiau, gan ddefnyddio adroddiadau blynyddol Llywodraeth Cymru ac ystyried unrhyw dystiolaeth newydd ar reoli grantiau sy'n deillio o waith yr Archwilydd Cyffredinol neu bryderon eraill sy'n cael eu dwyn i'n sylw.

Argymhelliad 14. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried cynnydd o ran cydymffurfio â Safon Ansawdd Tai Cymru cyn dyddiad cau diwygiedig 2020 ar gyfer cydymffurfio yn achos tai cymdeithasol.

Argymhelliad 15. Gan ystyried gwaith y bydd Estyn yn bwrw ymlaen ag ef, ac unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith pellach gan yr Archwilydd Cyffredinol, rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ymgysylltu â'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn y Pumed Cynulliad i benderfynu ar y ffordd orau o wneud gwaith craffu pellach ar faterion ynghylch cyflenwi yn ystod absenoldeb athrawon a'r defnydd o athrawon cyflenwi.

Argymhelliad 16. Gan ddefnyddio'r adroddiad sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol ar gadernid ariannol llywodraeth leol yng Nghymru a'r dystiolaeth a gyflwynwyd yn adroddiad 'Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus' yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Rhagfyr 2015, rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ymgynghori â phwyllgorau perthnasol eraill y Cynulliad Cenedlaethol yn y Pumed Cynulliad i gytuno ar waith craffu parhaus ar gadernid ariannol llywodraeth leol sy'n cyd-fynd â chynlluniau ar gyfer craffu ar ddiwygio llywodraeth leol.

Argymhelliad 17. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar y camau a gymerwyd mewn ymateb i'n hargymhellion ar ymateb i ddiwygio lles.

Argymhelliad 18. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried canfyddiadau ac argymhellion ein hymchwiliad ar Gronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio os bydd ymchwiliadau yn y dyfodol yn nodi gwendidau tebyg yn nhrefniadau Llywodraeth Cymru ar gyfer llywodraethu a gweinyddu, gwaredu asedau cyhoeddus neu oruchwylio cyrff hyd braich. Rydym yn argymell hefyd bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn craffu ar effeithiolrwydd camau gweithredu Llywodraeth Cymru mewn ymateb i'n hadroddiad, er mwyn bodloni ei hun a hefyd er mwyn cael sicrwydd ar ran y cyhoedd na fydd y materion yn achos Cronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio yn codi eto.

Argymhelliad 19. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried canfyddiadau ac argymhellion ein hymchwiliad ar Westy River Lodge, Llangollen, os bydd ymchwiliadau yn y dyfodol yn nodi gwendidau tebyg yn nhrefniadau Llywodraeth Cymru o ran llywodraethu a gweinyddu.

Argymhelliad 20. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael diweddariad pellach gan yr Archwilydd Cyffredinol am y newidiadau a wnaed i'r dull archwilio ar gyfer cyrff bach, yn enwedig yng nghyd-destun y gwaith o archwilio cynghorau tref a chymuned, a hynny ar ôl cwblhau archwiliadau 2015-16 ac unrhyw adroddiadau cryno ar y gwaith hwnnw.

Argymhelliad 21. Rydym yn argymell, yn ogystal â'r diweddariad y mae Llywodraeth Cymru wedi'i addo ar ganfyddiadau rhaglen monitro a gwerthuso Glastir, fod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn i Lywodraeth Cymru roi diweddariad pellach ar ei hymateb i'n hargymhellion blaenorol. Rydym hefyd yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn trafod unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith craffu pellach gyda'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd.

Argymhelliad 22. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried casglu tystiolaeth bellach gan Lywodraeth Cymru a BT yn hydref 2016 ar sail y diweddariad y maent wedi'i addo ynghylch cyflwyno contract Cyflymu Cymru, ac ar ôl trafod gyda'r Archwilydd Cyffredinol ei gynlluniau ar gyfer unrhyw waith dilynol pellach.

Argymhelliad 23. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar weithredu'n hargymhellion.

Argymhelliad 24. Clywsom dystiolaeth ar 8 Mawrth 2016 gan Lywodraeth Cymru a Cyllid Cymru, ac rydym wedi ysgrifennu at Lywodraeth Cymru yn amlinellu ein canfyddiadau cychwynnol. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnal ymchwiliad manylach i Gronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru yn gynnar yn y Pumed Cynulliad.

Argymhelliad 25. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried diweddariad arfaethedig yr Archwilydd Cyffredinol ar arlwy a maeth cleifion mewn ysbytai yn gynnar yn y Pumed Cynulliad.

Argymhelliad 26. Gan ystyried unrhyw waith sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol a/neu Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru, rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n

ein holynu yn ymgysylltu â'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn y Pumed Cynulliad i benderfynu ar y ffordd orau o wneud unrhyw waith craffu pellach ar wasanaethau mamolaeth.

Argymhelliad 27. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael diweddariad gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ganfyddiadau ei waith archwilio lleol diweddar ar gontract meddygon ymgynghorol y GIG, a hynny yng nghyd-destun ein hargymhellion blaenorol ar y pwnc hwn.

Argymhelliad 28. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael sesiwn frifio gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ei 'Adolygiad o Effaith Ymarfer Preifat ar Ddarpariaeth y GIG' er mwyn llywio penderfyniad gan y pwyllgor hwnnw ar rinweddau unrhyw waith craffu pellach.

Argymhelliad 29. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried unrhyw wersi sy'n deillio o adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ar effaith Deddf Cyllid y GIG (Cymru) 2014 ac yn defnyddio'r adroddiad hwnnw i edrych eto yn fwy cyffredinol ar faterion sy'n deillio o'n gwaith blaenorol ar gyllid iechyd.

Argymhelliad 30. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried ailedrych ar y materion o amseroedd aros a gwasanaethau orthopedeg ac yn cynnal sesiwn dystiolaeth gyda Llywodraeth Cymru.

Argymhelliad 31. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar gamau i weithredu ein hargymhellion blaenorol ar ofal iechyd parhaus y GIG a'r cynnydd cyffredinol a wnaed i glirio hawliadau ôl-weithredol.

Argymhelliad 32. Gan ystyried y gwaith y mae'r Archwilydd Cyffredinol yn ei wneud fel rhan o'i raglen o waith archwilio lleol ar draws GIG Cymru, rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn trafod gyda'r Archwilydd Cyffredinol, a chyda'r pwyllgor sy'n olynu'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn y Pumed Cynulliad, y ffordd orau o wneud unrhyw waith craffu pellach ar wasanaethau gofal heb ei drefnu.

Argymhelliad 33. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn monitro cynnydd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yn ystod y cyfnod o fesurau arbennig, gan gynnwys gwasanaethau meddyg teulu y tu allan i oriau, ac yn ystyried clywed tystiolaeth lafar bellach gan y Bwrdd Iechyd yn ystod gwanwyn 2017.

Argymhelliad 34. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried ymateb Llywodraeth Cymru i'r argymhellion yn ein hadroddiad 'Materion ehangach sy'n deillio o adolygiad llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr' ym mis Chwefror 2016, ac yn mynd ar drywydd sut y mae camau cysylltiedig yn cael eu rhoi ar waith yn rheolaidd.

Cyflwyniad

1. Rydym yn un o bwyllgorau trawsbleidiol Cynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n cynnwys wyth Aelod o bob un o'r pedair plaid wleidyddol a gynrychiolir yn y Cynulliad. Nid yw'r Pwyllgor yn rhan o Lywodraeth Cymru.
2. Ein rôl yw sicrhau y creffir ar wariant datganoledig mewn modd priodol a thrylwyr. Nodir swyddogaethau penodol y Pwyllgor yn Rheol Sefydlog 18 Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Yn bennaf, buom yn trafod astudiaethau a baratowyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru ar ba mor ddarbodus, effeithlon ac effeithiol y cafodd adnoddau eu defnyddio wrth gyflawni swyddogaethau cyhoeddus. Mae'r Pwyllgor wedi'i wahardd, o dan y Rheolau Sefydlog, rhag ystyried rhinweddau amcanion polisi Llywodraeth Cymru neu unrhyw gorff cyhoeddus y mae'n craffu arno.
3. Rydym yn cael ein cynghori gan staff Swyddfa Archwilio Cymru a'r Archwilydd Cyffredinol ac yn cael sesiynau briffio ganddynt. Rydym yn annibynnol ar y swyddfa honno, ac mae gennym ein tîm ein hunain o swyddogion i'n cynorthwyo yn ein gwaith.
4. Ers 2014, rydym hefyd wedi cynnal ymchwiliadau ar ein liwt ein hunain, lle'r oedd y Pwyllgor o'r farn y byddai'n fuddiol ac o ddiddordeb cyhoeddus gwneud hynny. Cafodd yr ymchwiliadau hyn a gychwynwyd gan y Pwyllgor gefnogaeth staff Swyddfa Archwilio Cymru a'r Archwilydd Cyffredinol a staff Comisiwn y Cynulliad Cenedlaethol. Mae'r Archwilydd Cyffredinol wedi darparu nifer o femoranda ffeithiol i ategu'r ymchwiliadau hyn sydd o dan arweiniad Aelodau.
5. Wrth gynnal ymchwiliadau, mae'r Pwyllgor wedi ystyried gwerth am arian, uniondeb a threfniadau llywodraethu. Nod y Pwyllgor yw sicrhau bod arian cyhoeddus yn cael ei wario'n effeithiol ac yn effeithlon. Rydym hefyd yn ceisio tynnu sylw at faterion perthnasol, ysgogi newid a hyrwyddo gwelliant yn y ffordd y darperir gwasanaethau ac y defnyddir arian cyhoeddus.
6. Mae Atodiad A yn rhestru'r holl adroddiadau a gyhoeddwyd gennym yn dilyn ymchwiliadau yn y Pedwerydd Cynulliad, ynghyd ag ymatebion ffurfiol gan Lywodraeth Cymru, a chyrrff eraill lle y bo'n briodol, i argymhellion yn ein hadroddiadau.
7. Mae Atodiad B yn darparu mwy o fanylion am bob Adroddiad Pwyllgor, gan gynnwys nifer yr argymhellion ac a chawsant eu derbyn ai peidio.

 31

ADRODDIAD
YMCHWILIAD

29 YMATEB FFURFIOL I
LYWODRAETH CYMRU

 146
CYFARFOD

 CRAFFU AR Y BIL ARCHWILIO
CYHOEDDUS (CYMRU)

3 YMCHWILIAD WEDI'U
CYCHWYN GAN Y PWYLLGOR

 2

ADRODDIAD BLYNYDDOL

ARGYMHELLION Y PWYLLGOR

425 ARGYMHELLIAD WEDI'U GWNEUD

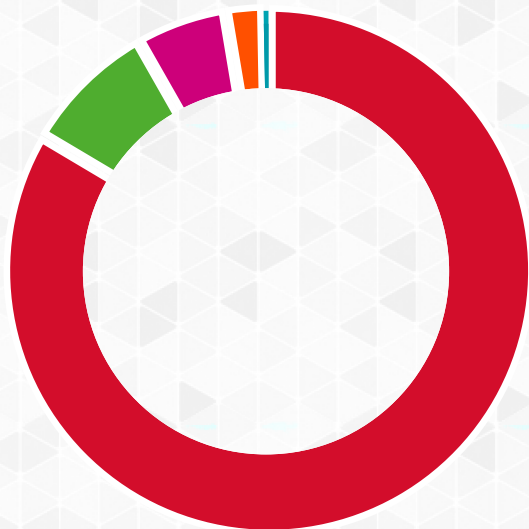
284 WEDI'U DERBYN

28 WEDI'U DERBYN YN RHANNOL

19 WEDI'U DERBYN AR EGWYDDOR

8 AR GYFER CYRFF ERAILL

1 WEDI'I WRTHOD

Dulliau o weithio

8. Ym mis Rhagfyr 2013, gwnaethom gytuno i adolygu ein ffyrdd o weithio er mwyn cryfhau ein gallu i graffu ar waith swyddogion cyfrifo perthnasol a dwyn y swyddogion hyn i gyfrif. Gwnaethom hyn drwy geisio gwella amseroldeb ein hadroddiadau, gan gynnwys sicrhau rhagor o gymorth gan Swyddfa Archwilio Cymru fel rhan o'r broses honno. Yn ogystal, ceisiwyd gwella ein dull o gynnwys y cyhoedd yn ein gwaith a mabwysiadu dull unigryw o weithio, sef ymgymryd ag ymchwiliadau ar ein liwt ein hunain yn hytrach nag ymchwilio i faterion a oedd yn deillio o adroddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru yn unig. Roedd yr olaf o'r camau hyn wedi ein galluogi i ymchwilio i feysydd eraill o ddiddordeb i'r Pwyllgor a'r cyhoedd, ac roedd yn ddull gweithredu a wnaeth ennyn cryn ddiddordeb ymhlith pwyllgorau cyfatebol mewn awdurdodaethau eraill, gan ei fod yn arloesol ac yn unigryw. Rydym yn trafod y newidiadau hyn, yn ogystal â newidiadau eraill i'n ffyrdd o weithio, yn fwy manwl isod.

Amserlen y Pwyllgor

9. Ar ddechrau'r Cynulliad hwn, gwnaed trefniadau inni gwrdd unwaith bob pythefnos. Yn ein barn ni, roedd yr amserlen honno'n cyfyngu ar ein gallu i gyflawni cyfrifoldebau'r Pwyllgor. Gwnaethom fynegi'r pryderon hyn i'r Pwyllgor Busnes, a gytunodd y gallem gynnal cyfarfodydd wythnosol er mwyn cyflawni ein cyfrifoldebau. Cytunodd hefyd y gallem gyfarfod y tu hwnt i'n hamser penodedig ar yr amserlen os byddai angen inni wneud hynny.
10. Ar sawl achlysur, bu gofyn inni weithredu y tu hwnt i amseroedd busnes arferol y pwyllgorau er mwyn cyflawni ein rhaglen waith. Yn gynnar yn y Pedwerydd Cynulliad, sefydlwyd grŵp gorchwyl a gorffen i ymdrin â materion a oedd yn ymwneud â llywodraethu ac atebolrwydd mewn perthynas ag Archwilydd Cyffredinol Cymru.
11. Rydym yn awyddus i gynnal ymchwiliadau lle cesglir tystiolaeth o ffynonellau y tu hwnt i Lywodraeth Cymru. Fodd bynnag, nid yw'r dyhead hwn wedi bod yn ymarferol bosibl bob amser yn sgil cyfyngiadau amser, yn ogystal â'r gofyniad arnom i gadw i fyny â'r adroddiadau a gyhoeddir gan yr Archwilydd Cyffredinol, y gofyniad i gynnal ymchwiliadau ar ein liwt ein hunain, a'r gofyniad i gyflawni ein rôl o ran monitro'r broses o weithredu'r argymhellion sydd wedi'u cynnwys yn ein hadroddiadau.

Argymhelliad 1. Rydym am nodi ein dymuniad bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael cyfarfodydd rheolaidd o'r un hyd â'r prif bwyllgorau eraill a bod y cyfarfodydd hyn yn cael eu cynnwys yn rhan o drefn busnes y Pumed Cynulliad.

Ymchwiliadau ar ein liwt ein hunain

12. Prif ffocws ein gwaith oedd yr astudiaethau gwerth am arian a'r adroddiadau archwilio eraill a baratowyd gan yr Archwilydd Cyffredinol. Er hynny, gwnaethom gytuno i gynnal ymchwiliadau penodol i faterion a oedd yn peri pryder i'r Aelodau, cyn belled â bod modd taro cydbwysedd rhwng y dyletswyddau hyn a'n gwaith arall. Ategwyd yr ymchwiliadau hynny gan femoranda ffeithiol a baratowyd gan yr Archwilydd Cyffredinol, yn ogystal â gwaith dadansoddi pellach a baratowyd ar gyfer y Pwyllgor gan yr Archwilydd Cyffredinol a/neu'r Gwasanaeth Ymchwil. Mae'r prif enghreifftiau yn cynnwys Gwasanaeth Awyr oddi mewn i Gymru - Caerdydd i Ynys Môn, Cyflogau Uwch-reolwyr a Gwerth am Arian a Buddsoddi mewn Traffyrdd a Chefnffyrdd. Cafodd yr ymchwiliad olaf, er yn un a gynhaliwyd ar ein liwt ein hunain, ei ysgogi gan adroddiad

Archwilydd Cyffredinol Cymru ar Brosiectau Trafnidiaeth Mawr. Rydym yn trafod yr ymchwiliadau penodol hyn ac yn raffu ar gyfrifon yn y bennod nesaf.

Cyfeirio materion at bwyllgorau eraill

13. Yn rhinwedd y cyfyngiadau ar ein rhaglen waith, rydym wedi dewis a dethol pa adroddiadau gan yr Archwilydd Cyffredinol i ymdrin â hwy. Rhoddwyd ystyriaeth i'r broses o gasglu gwybodaeth o ffynonellau amgen, yn hytrach na thrwy gynnal sesiynau tystiolaeth lafar yn unig. Er enghraifft, wrth fireinio ein casgliadau, rydym wedi ysgrifennu at randdeiliaid yn gofyn iddynt am eu barn. Fel mater o drefn, rydym wedi gofyn am ymatebion ysgrifenedig gan Lywodraeth Cymru i adroddiadau'r Archwilydd Cyffredinol, ac yna wedi cyfeirio'r adroddiadau a'r ymatebion hyn at bwyllgorau perthnasol eraill mewn achosion lle nad oedd gennym amser i gynnal ymchwiliad ein hunain.
14. Yn sgil ein hadroddiad, 'Cyflenwi ar gyfer Absenoldeb Athrawon', a'r monitro dilynol a wnaed ar waith Llywodraeth Cymru o ran gweithredu'r argymhellion, defnyddiodd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ein canfyddiadau i'w helpu gyda'u hymchwiliad i athrawon cyflenwi.
15. Yn y tabl isod, ceir nifer o enghreifftiau o adroddiadau gan Archwilydd Cyffredinol Cymru nad ydym wedi'u hystyried yn fanwl, ond sydd wedi llywio gwaith craffu gan bwyllgorau eraill y Cynulliad Cenedlaethol.

Enghreifftiau o adroddiadau gan yr Archwilydd Cyffredinol nad ydynt wedi arwain at ymchwiliadau gan y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus	Perthnasedd i ymchwiliadau a gynhaliwyd gan bwyllgorau eraill y Cynulliad Cenedlaethol
Cyfranogiad y cyhoedd o ran ailgylchu gwastraff (Chwefror 2012)	Wedi llywio ymchwiliad y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd i ailgylchu yng Nghymru.
Cyrhaeddiad addysgol plant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal (Awst 2012)	Wedi'i gyfeirio at y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc [fel yr oedd bryd hynny] i lywio ei waith craffu ar ddeddfwriaeth berthnasol.
Cyllid addysg uwch (Tachwedd 2013)	Wedi llywio ymchwiliad y Pwyllgor Cyllid i gyllido addysg uwch.
Gwasanaethau iechyd meddwl plant a'r glasoed: adolygiad dilynol o faterion diogelwch (Rhagfyr 2013 – Adroddiad ar y cyd ag Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru)	Wedi'i gyfeirio at y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg i lywio ei ymchwiliad i wasanaethau iechyd meddwl plant a'r glasoed.
Rheoli cyflyrau cronig yng Nghymru - diweddariad (Mawrth 2014)	Wedi'i gyfeirio at y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol ac wedi llywio'r gwaith o graffu ar waith y Gweinidog.
Pobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (Gorffennaf 2014)	Wedi llywio ymchwiliad y Pwyllgor Menter a Busnes i helpu pobl ifanc i gael gwaith.
Sicrhau gwelliannau yn y cymorth i ysgolion trwy gonsortia addysg rhanbarthol – darlun cynnar (Mehefin 2015)	Wedi llywio'r gwaith craffu a wnaed yn nhymor yr hydref 2015 gan y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ar drefniadau'r consortia.

Argymhelliad 2. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu ac Archwilydd Cyffredinol Cymru yn trafod y materion nad oeddem wedi cael cyfle i adrodd arnynt ein hunain, o ran y materion a ddeilliodd o'r adroddiadau a gyhoeddwyd yn ystod y Pedwerydd Cynulliad ynghylch astudiaethau gwerth am arian, a hynny er mwyn ystyried cyfleoedd ar gyfer gwneud gwaith dilynol yn ystod y Pumed Cynulliad.

Craffu ar gyfrifon

- 16.** Fel rhan o'n ffyrdd newydd o weithio, gwnaethom gytuno i wneud gwaith craffu blynyddol ar gyfrifon sawl sefydliad sy'n cael ei ariannu gan drethdalwyr. Wrth wneud hynny, gwnaethom ystyried eu defnydd o arian cyhoeddus a'u hatebolwydd o ran sut y cafodd y gwariant hwnnw ei oruchwylio, ynghyd â materion yn ymwneud â rheoli arian parod a chronfeydd wrth gefn, a fformat y cyfrifon hynny. Mae'r gwaith hwn wedi ategu'r broses o graffu ar gyllideb y Cynulliad, yn rhinwedd y ffaith ein bod wedi rhannu ein sylwadau mewn adroddiadau ac wedi amlygu materion gwerth am arian a gododd o'n gwaith yn ystod y flwyddyn flaenorol. Dywedodd Pwyllgor Cyllid y Cynulliad fod y gwaith hwn wedi gwneud cyfraniad gwerthfawr at ei waith.
- 17.** Mae'r cyrff y buom yn craffu ar eu cyfrifon wedi'u rhestru yn y tabl isod.

Cyfrifon Blynyddol 2013-14	Cyfrifon Blynyddol 2014-15
Cyngor Celfyddydau Cymru	Comisiwn y Cynulliad
Comisiwn y Cynulliad	Llyfrgell Genedlaethol Cymru
Comisiynydd Plant Cymru	Amgueddfa Cymru
Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru	Chwaraeon Cymru
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	Llywodraeth Cymru
Llywodraeth Cymru	
Comisiynydd y Gymraeg	

- 18.** Cawsom adborth gan nifer o'r sefydliadau a restrir uchod yn dweud eu bod yn croesawu'r gwaith craffu a wnaed, a'u bod, o ganlyniad i'n hargymhellion, wedi ceisio gwella eu dull o gyflwyno eu cyfrifon yn y flwyddyn ddilynol, neu wedi ymrwymo i wneud hynny.

Adroddiad blynyddol y Pwyllgor

19. Cytunwyd y dylid paratoi Adroddiad Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus blynyddol ac y dylid cyflwyno'r adroddiad gerbron y Cynulliad cyfan er mwyn iddo gael cyfle i'w drafod. Cyhoeddwyd adroddiadau blynyddol ar gyfer 2013-14 a 2014-15, a chynhaliwyd dadleuon arnynt yn y Cyfarfod Llawn, gyda'r Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth yn ymateb. Dywedodd y Gweinidog fod cyhoeddi adroddiad blynyddol yn gam pwysig ymlaen o ran arddangos atebolrwydd y Pwyllgor i bobl Cymru mewn ffordd ddeallus a chymesur. Ychwanegodd fod yna barodrwydd gwirioneddol ar ran Llywodraeth Cymru i dderbyn beirniadaeth adeiladol, gweithredu arni, a gwella'n barhaus y modd y mae'n cyflawni ei busnes ar ran pobl Cymru.¹

Mae'r adroddiad blynyddol yn chwarae rhan bwysig o ran dangos atebolrwydd i'r cyhoedd.

Argymhelliad 3. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i gyhoeddi adroddiadau blynyddol a bod dadleuon yn cael eu cynnal arnynt yn y Cyfarfod Llawn.

---

¹ Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cofnod y Trafodion, Cyfarfod Llawn, 1 Gorffennaf 2015

Ymchwiliadau ar ein liwt ein hunain

20. Prif ffocws ein gwaith oedd yr astudiaethau gwerth am arian a'r adroddiadau archwilio eraill a baratowyd gan yr Archwilydd Cyffredinol. Er hynny, gwnaethom gytuno i gynnal ymchwiliadau penodol i faterion a oedd yn peri pryder i'r Aelodau, cyn belled â bod modd taro cydbwysedd rhwng y dyletswyddau hyn a'n gwaith arall.

Craffu ar Gyfrifon

---

21. Yn ystod hydref 2014-15, penderfynwyd cynnal cyfres o sesiynau tystiolaeth yn seiliedig ar gynnwys adroddiadau blynyddol a chyfrifon cyrff cyhoeddus. Roedd cylch cyntaf y gwaith hwn yn cynnwys Llywodraeth Cymru, Comisiwn y Cynulliad Cenedlaethol, Cyngor Celfyddydau Cymru, yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus, y Comisiynydd Plant, y Comisiynydd Pobl Hŷn a Chomisiynydd y Gymraeg. Yn ystod hydref 2015-16, ailadroddwyd y broses hon ar gyfer Llywodraeth Cymru a Chomisiwn y Cynulliad Cenedlaethol, ynghyd â thystiolaeth gan dri chorff a noddir gan Lywodraeth Cymru: Chwaraeon Cymru, Amgueddfa Genedlaethol Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru.
22. Un o'r materion rydym wedi archwilio iddo drwy'r gwaith hwn yw tryloywder a hygyrchedd cyffredinol dogfennau cyfrifyddu, yn enwedig o ran cyfrifon adnoddau cyfunol Llywodraeth Cymru. Rydym yn disgwyl i Lywodraeth Cymru a chyrrff eraill ystyried canllawiau diweddaraf Trysorlys ei Mawrhydi o ran symleiddio adroddiadau wrth gyflwyno cyfrifon ac adroddiad blynyddol 2016-17. Wrth wneud hynny, gobeithio y rhoddir ystyriaeth i'r argymhellion perthnasol yn ein hadroddiadau ar graffu ar gyfrifon. Yn ei dystiolaeth i ni ar 23 Chwefror 2016, croesawodd yr Ysgrifennydd Parhaol sesiwn dystiolaeth flynyddol a gyflwynwyd ar gyfrifon Llywodraeth Cymru.²
23. Cafwyd adborth cadarnhaol gan rai o'r sefydliadau a gyfrannodd at y broses i'n gwaith o graffu ar y cyfrifon. Yn 2014/15, ymatebodd Cyngor Celfyddydau Cymru i'n hadroddiad, gan groesawu'r cyfle i roi sylwadau ar ein canfyddiadau. Dywedodd Cyngor y Celfyddydau ei fod, o ganlyniad i'n gwaith, wedi derbyn ein hanogaeth i wneud ei gyfrifon yn fwy hygyrch i'r cyhoedd.³

Roedd y Pwyllgor, wrth gwrs, yn gadarn a fforensig yn ein gwaith craffu. Ond roedd hefyd yn agoriad llygad. Roedd gwaith holi Aelodau'r Pwyllgor yn dod â safbwynt ffres i bynciau sy'n ymddangos yn syml ac yn gyfarwydd i ni.

---

24. Cafodd ein gwaith yn ystod hydref 2015/16 adborth cadarnhaol gan wahanol sefydliadau. Mewn ymateb i argymhellion a wnaed i Lyfrgell Genedlaethol Cymru, dywedwyd wrthym ei fod yn croesawu'r cyfle i adolygu a thrafod ei waith pwysig.⁴ Yn yr un modd diolchodd Llywodraeth Cymru ni am y ffordd gofalus ac ystyriol y cynhaliwyd yr ymchwiliad.⁵
25. Mae'r adborth a gafwyd yn dangos i ni pa mor bwysig a gwerthfawr yw'r gwaith hwn, sy'n ein helpu i ddod at y casgliad y dylai'r pwyllgor sy'n ein holynu barhau â'r gwaith hwn.

---

² Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cofnod y Trafodion, paragraff 223, 23 Chwefror 2015

³ PAC (4)-15-15 PTN1, 2 Mehefin 2015

⁴ PAC (4)-08-16 P1, 1 Mawrth 2016

⁵ PAC (4)-08-16 P1, 1 Mawrth 2016

Argymhelliad 4. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau â'r gwaith craffu ar gyfrifon a ddechreuwyd gennym yn y Pedwerydd Cynulliad, gan gasglu tystiolaeth gan Lywodraeth Cymru a Chomisiwn y Cynulliad yn flynyddol a chan gyrff eraill ar sail gylchol (yn cwmpasu cyrff a noddur gan Lywodraeth Cymru, comisiynwyr a'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus) gan fyfyrir ar yr ymateb i argymhellion o'n gwaith blaenorol.

Argymhelliad 5. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru mewn unrhyw waith craffu ar gyfrifon yn ystod hydref 2016-17 fel cyfle i wneud gwaith dilynol ar adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Chwefror 2016, 'Datblygiad Cyfoeth Naturiol Cymru'.

Argymhelliad 6. Rydym yn argymell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnwys cyfrifon archwiliedig y BBC fel rhan o'i waith blynyddol i graffu ar gyfrifon, yn dilyn cytuno ar y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth diwygiedig – adolygiad Siarter y BBC / Llywodraeth Cymru.

Gwasanaeth awyr oddi mewn i Gymru - Caerdydd i Ynys Môn

- 26.** Buom yn archwilio'r cymhorthdal cyhoeddus a roddir i'r gwasanaeth awyr rhwng Caerdydd ac Ynys Môn ar ôl i bryderon gael eu mynegi i'r Cadeirydd. Paratowyd Memorandwm byr i ni gan yr Archwilydd Cyffredinol, a oedd yn amlinellu rhai ffeithiau allweddol mewn perthynas â hanes y gwasanaeth, trefniadau caffael a rheoli contractau a chostau a pherfformiad cyffredinol y gwasanaeth. Cyhoeddwyd adroddiad interim ar y pwnc hwn ym mis Gorffennaf 2014 ac adroddiad terfynol ym mis Gorffennaf 2015.
- 27.** Digwyddodd yr ymchwiliad a arweiniodd at ein hadroddiad interim ar adeg pan oedd Llywodraeth Cymru yn dal i benderfynu ar ddyfodol contract y gwasanaeth awyr y tu hwnt i fis Rhagfyr 2014. Clywsom dystiolaeth lafar bellach gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2015 ac, erbyn hynny, roedd Llywodraeth Cymru wedi gosod contract pedair blynedd newydd. Roeddem yn cydnabod bod Llywodraeth Cymru wedi comisiynu adolygiad annibynnol i lywio gweithrediad parhaus y gwasanaeth, er bod gennym bryderon ynghylch yr amserlen ar gyfer caffael y contract newydd.
- 28.** Rydym wedi cydnabod drwy ein gwaith y gall y gwasanaeth awyr weithredu fel llwyfan ar gyfer gwell cysylltedd rhwng y gogledd a'r de, a chlywsom dystiolaeth bellach ynghylch hynny gan Gadeirydd Maes Awyr Rhyngwladol Caerdydd yn ystod ein hymchwiliad diweddar ar faes awyr Caerdydd. Fodd bynnag, rydym yn ymwybodol o'r problemau a gododd tua diwedd 2015 pan gollodd weithredwr y gwasanaeth ei drwydded ddiogelwch. Cawsom y wybodaeth ddiweddaraf am y materion hyn ym mis Ionawr 2016 gan Lywodraeth Cymru, yn cadarnhau ei bod wedi rhoi trefniadau dros dro ar waith, ond bod y gweithredwr wedi penderfynu tynnu'n ôl o'i rwymedigaethau i ddarparu'r gwasanaeth, yn ddirybudd, ar 22 Ionawr 2016. Cynhaliodd Llywodraeth Cymru broses gaffael frys ar gyfer contract tymor byr saith mis cyn y cynlluniau i gaffael gweithredwr hirdymor y tu hwnt i'r cyfnod hwnnw.
- 29.** Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi bod y materion hyn yn debygol o fod wedi effeithio ar y cynnydd mewn ymateb i rai o'n hargymhellion blaenorol ynghylch marchnata'r gwasanaeth. Mae camau gweithredu eraill o ran ymateb i'n hargymhellion hefyd yn parhau. Er enghraifft, mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu adolygiad o gyfleoedd posibl ar gyfer ehangu gweithrediadau ym maes awyr Ynys Môn, gan gynnwys ymestyn oriau gweithredu, a disgwylir adroddiad drafft erbyn diwedd mis Mawrth 2016. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi rhoi

ymrwymiad inni y bydd yn cyhoeddi nifer y teithwyr yn flynyddol (gan gynnwys cyfrif cost cymhorthdal cyhoeddus fesul teithiwr).

Argymhelliaid 7. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael y wybodaeth ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru yn ystod hydref 2016 ar wasanaeth awyr oddi mewn i Gymru – Caerdydd i Ynys Môn – gan gynnwys: tueddiadau o ran nifer y teithwyr a'r effaith a ddisgwylir pe bai maes awyr Ynys Môn yn cael ei gau dros dro yn ystod 2016; canlyniadau unrhyw waith i archwilio'r cyfleoedd posibl ar gyfer ehangu gweithrediadau ym maes awyr Ynys Môn; a chanlyniad caffael gweithredwr hirdymor newydd.

Cyflogau Uwch-reolwyr

- 30.** Ar ddiwedd 2013, penderfynwyd symud ymlaen gydag ymchwiliad i gyflogau uwch-reolwyr. Cawsom amrywiaeth eang o dystiolaeth yn cwmpasu llywodraeth ganolog, llywodraeth leol, y GIG, addysg bellach ac addysg uwch a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig. Roedd yr Archwilydd Cyffredinol wedi paratoi memorandwm yn cymharu cyfraddau cyflog uwch-reolwyr ar draws y sefydliadau y mae'n eu harchwilio. Rhoddodd staff Swyddfa Archwilio Cymru a Gwasanaeth Ymchwil y Cynulliad ddadansoddiad ychwanegol o ran addysg uwch ac addysg bellach a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig. Nid diben ein gwaith oedd gwneud dyfarniad ar gyflogau unigolion ond ystyried y rhesymeg y tu ôl i rai o gyfraddau cyflogau uwch-reolwyr a amlygwyd yn ein hadroddiad a rhai o'r gwahaniaethau rhwng sectorau unigol ac oddi mewn iddynt. Roeddem yn pryderu am anghysondeb y trefniadau ar draws y sector cyhoeddus cyfan o ran datgelu gwybodaeth ynghylch cyflogau uwch-reolwyr.
- 31.** Cawsom ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2016 ar gynnydd o ran gweithredu ein hargymhellion. Roedd ymateb gwreiddiol Llywodraeth Cymru i'n hadroddiad yn awgrymu y byddai camau gweithredu mewn ymateb i'n hargymhellion wedi cael eu cyflawni, ar y cyfan, erbyn diwedd hydref 2015. Nid yw hyn yn wir ac nid yw rhai camau allweddol wedi eu bodloni o hyd, gan gynnwys cyhoeddiad Llywodraeth Cymru, sy'n digwydd yn flynyddol, sef gwybodaeth am gyfraddau cyflogau uwch-reolwyr ar draws sector cyhoeddus Cymru. Mewn tystiolaeth inni ar 23 Chwefror 2016, cadarnhaodd Llywodraeth Cymru nad oedd bellach yn anelu at gyflawni'r weithred benodol honno erbyn diwedd 2016.⁶
- 32.** Yn ei hymateb i'n hargymhellion, roedd Llywodraeth Cymru yn gwerthfawrogi'r ymchwiliad a gynhaliwyd gennym wrth nodi y byddai'n cymryd amser i'w gweithredu'n llawn.⁷

Mae'r argymhellion yn amserol o ystyried gwaith sydd eisoes ar y gweill yn y maes hwn, ond hefyd yn heriol o ystyried y cyfyngiadau ar adnoddau.

- 33.** Mae Llywodraeth Cymru wedi darparu rhywfaint o eglurder ar y camau y mae'n eu cymryd mewn ymateb i'n hargymhellion i ymestyn er mwyn cwmpasu'r sectorau addysg bellach, addysg uwch a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig. Rydym wedi cael ein hysbysu bod llythyr cylch gwaith y Gweinidog Addysg a Sgiliau at CCAUC ar gyfer 2015-16 yn cynnwys gofyniad i'r Cyngor fonitro lefelau cyflog a gwobrau uwch-swyddogion yn y sector addysg uwch a chyflwyno adroddiad i Lywodraeth Cymru yn flynyddol, yn amlinellu'r sefyllfa o ran sefydliadau addysg uwch yng Nghymru.⁸ Cydnabu'r Ysgrifennydd Parhaol fod Llywodraeth

---

⁶ Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cofnod y Trafodion, paragraff 217, 23 Chwefror 2015

⁷ PAC (4)-01-15 P1, 13 Ionawr 2015

⁸ PAC (4)-08-16 P1, 15 Mawrth 2016

Cymru wedi addo gormod a than-berfformio o ran pa mor hir y byddai'n ei gymryd i weithredu ein hargymhellion, ond bod hwn yn ddarn o waith anodd a chymhleth!⁹

Argymhelliad 8. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am y wybodaeth ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru ar weithredu ein hargymhellion ar gyflogau uwch-reolwyr ar ddiwedd 2016 ac yn ystyried unrhyw faterion sy'n codi o gyhoeddiad Llywodraeth Cymru ar y wybodaeth ddiweddaraf am gyfraddau cyflog uwch-reolwyr ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru.

Gwerth am arian ar gyfer buddsoddi mewn traffyrdd a chefnffyrdd

- 34.** Ym mis Rhagfyr 2014, penderfynwyd y byddem yn cynnal ymchwiliad o'r fath i'r gwaith o gynnal a chadw a buddsoddi yn rhwydwaith cefnffyrdd Cymru. Ni chododd yr ymchwiliad o ganlyniad i adroddiad gan yr Archwilydd Cyffredinol. Fodd bynnag, llywiodd ein gwaith yn rhannol gan ganfyddiadau ac argymhellion o adroddiad ym mis Ionawr 2011 gan yr Archwilydd Cyffredinol ynghylch 'Prosiectau Trafnidiaeth Mawr' a rhoddodd yr Archwilydd Cyffredinol gyngor a mewnbwn ychwanegol i ategu ein hymchwiliad.
- 35.** Roedd y dystiolaeth a glywsom yn awgrymu nad oedd yr amserlenni ar gyfer prosiectau mawr yn ddigon penodol a bod diffyg cysondeb a thryloywder ynghylch gwneud penderfyniadau a chyllidebau. Roeddem yn credu y gallai Llywodraeth Cymru sicrhau gwerth gwell am arian ac atebolrwydd drwy weithredu'r argymhellion yn ein hadroddiad. Roedd y dystiolaeth a oedd yn awgrymu gostyngiad yn y gwaith o fonitro cyflwr y rhwydwaith cefnffyrdd a'i asedau hefyd yn destun pryder i ni. Pwysleisiodd pwysigrwydd taro'r cydbwysedd iawn rhwng buddsoddi mewn prosiectau ffyrdd newydd a chynnal a chadw'r ffyrdd presennol. Rydym yn argymhell y dylid ystyried opsiynau ar gyfer cyfnodau cyllido tymor hwy i ganiatáu cynllunio gwell ar gyfer gwaith cynnal a chadw fel rhan o'r adolygiad o Asiantau Cefnffyrdd, gan ystyried unrhyw wersi a ddysgwyd o gyflwyno cylch cyllideb pum mlynedd newydd yn Lloegr.
- 36.** Rydym yn ymwybodol bod llawer o'r camau a amlinellwyd gan Lywodraeth Cymru fel rhan o'i ymateb i'n hargymhellion yn parhau i fod ar y gweill. Mae hyn yn cynnwys cyhoeddi Arweiniad Arfarnu Trafnidiaeth Cymru newydd yn ystod 2016 a strategaeth gwaith ffyrdd a strydoedd newydd, y dull cynllunio a'r cylch ariannu ar gyfer gwaith cynnal a chadw, adolygiad o'r model cyflenwi ar gyfer asiantau cefnffyrdd, rheoli gwybodaeth a chyfathrebu â'r cyhoedd ynghylch gwaith ffordd a digwyddiadau. Nodwn fod y Memorandwm ar yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth Cynigion Cyllideb Ddrafft ar gyfer 2016/17¹⁰ yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ar ein hadroddiad gan nodi: "Mae cynnydd yn parhau i gael ei wneud o ran cyflawni erbyn y dyddiadau targed. Yn benodol, cyflwynwyd adroddiad ar ganfyddiadau'r ystyriaeth a roddwyd i fodel un asiant, mae rhaglen i ddarparu system gyllid o fewn system rheoli gwybodaeth IRIS yn cael ei threialu a chynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus ynghylch 'Strategaeth Gwaith Stryd ar gyfer Cymru' ar 7 Rhagfyr 2015". Fodd bynnag, nid ydym yn ymwybodol o unrhyw adroddiad ar y model un asiant yn cael ei gyhoeddi.

Argymhelliad 9. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar weithredu'n hargymhellion ac yn trafod unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith craffu pellach ar y pwnc hwn gyda'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Menter a Busnes.

---

⁹ Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cofnod y Trafodion, paragraff 206, 23 Chwefror 2016

¹⁰ Y Pwyllgor Menter a Busnes, EBC(4)-16-01 P2, 14 Ionawr 2016,

Casgliad

37. Mae ymchwiliadau a gynhaliwyd ar ein liwt ein hunain wedi profi i fod yn werthfawr iawn ac wedi ennyn diddordeb helaeth gan yr Aelodau a'r cyhoedd. Mae'r math hwn o ymchwiliad wedi ein galluogi i ymchwilio i feysydd eraill sydd o ddiddordeb i ni ac i'r cyhoedd, dull sy'n ennyn diddordeb gan Bwyllgorau Cyfrifon Cyhoeddus mewn awdurdodaethau eraill. Mae hyn yn dangos bod y dull hwn yn arloesol ac yn dylanwadu ar eraill ac mae adborth gan bartion cysylltiedig wedi bod yn gadarnhaol ar y cyfan yn arbennig wrth ymgymryd â gwaith craffu ar gyfrifon.

Argymhelliad 10. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i fabwysiadu'r arfer hwn yn ystod y Pumed Cynulliad.

TYSTION

256

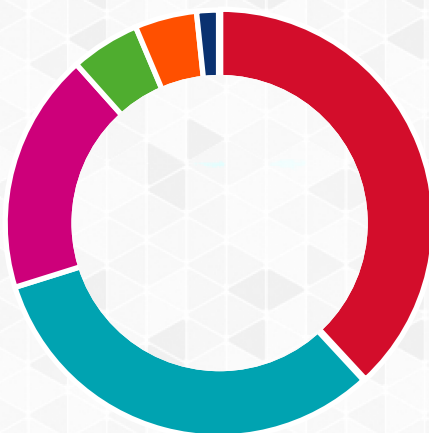
TYST WEDI YMDDANGOS
GERBRON Y PWYLLGOR

362

DARN O DYSTIOLAETH LAFAR

DADANSODDIAD O'R DYSTIOLAETH LAFAR

138 GAN LYWODRAETH CYMRU

116 GAN SEFYDLIADAU ERAILL

66 GAN SEFYDLIADAU IECHYD

19 GAN UNIGOLION

17 GAN AWDURDODAU LLEOL

6 GAN GYMDEITHAS LLYWODRAETH LEOL CYMRU

YMGYSYLLTIAD

425 YN DILYN @SENEDDPAC

221 YN DILYN @SENEDDARCHWILIO

1,312 TRYDARIAD AR Y DDAU
GYFRIF TWITTER

YMWELIAD

CYFARFOD FFURFIOL YN YSTOD

SENEDD@SWANSEA

Ymchwiliadau a gynhaliwyd

38. Yn y rhan hon o'n hadroddiad, rydym yn canolbwyntio ar nodi materion sy'n codi o'n prif ymchwiliadau, ac argymhellion ar gyfer camau gweithredu i'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn y Pumed Cynulliad eu hystyried yng ngoleuni ein gwaith blaenorol. Yn unol â'n harfer, rydym wedi ystyried nifer o adroddiadau gan yr Archwilydd Cyffredinol ond nid ydym o reidrwydd wedi cynnal ein hymchwiliadau manwl ein hunain. Fodd bynnag, rydym wedi ceisio ymatebion gan Lywodraeth Cymru i holl adroddiadau'r Archwilydd Cyffredinol.
39. Ceir hefyd nifer o enghreifftiau o adroddiadau gan yr Archwilydd Cyffredinol nad ydym wedi'u hystyried yn fanwl, ond sydd wedi llywio gwaith craffu gan bwyllgorau eraill y Cynulliad Cenedlaethol. Rydym wedi nodi'r enghreifftiau hynny mewn pennod gynharach yn yr adroddiad hwn.
40. Rydym wedi grwpio ein sylwadau ar ein hymholiadau i adlewyrchu strwythur y tri phrif grwpiau sefydliadol, ynghyd â rhai sy'n dod o fewn themâu trawsbynciol o fewn Llywodraeth Cymru ar adeg yr adroddiad etifeddiaeth hwn. Mae'r grwpiau'n Addysg a Gwasanaethau Cyhoeddus, yr Economi, Sgiliau ac Adnoddau Naturiol ac Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Materion trawsbynciol

Darlun o wasanaethau cyhoeddus

41. Ystyriodd yr ymchwiliad hwn faterion sy'n deillio o'r ail adroddiad o dri gan yr Archwilydd Cyffredinol ar y pwnc hwn. Yn ein hadroddiad ym mis Ebrill 2012, ystyriwyd amrywiaeth o faterion, gan gynnwys yr heriau ariannol cyffredinol yr oedd gwasanaethau cyhoeddus yn eu hwynebu ar y pryd ac edrych tua'r dyfodol dros oes y Pedwerydd Cynulliad, gan ganolbwyntio'n benodol ar yr effaith ar lywodraeth leol a gwasanaethau iechyd. Yn fwy cyffredinol, buom yn ystyried tystiolaeth mewn perthynas â chydweithio, arweiniad ar y cyd a rhannu arfer da wrth i gyrff cyhoeddus geisio ymateb i'r pwysau ariannol yr oeddent yn eu hwynebu. Daethom yn ôl at rai o'r materion hyn drwy ein hymchwiliadau dilynol i gyllid iechyd a'r heriau ariannol y mae llywodraeth leol yn eu hwynebu. Mae ein gwaith 'craffu cyfrifon' dros y ddwy flynedd diwethaf hefyd wedi rhoi'r cyfle inni ystyried yr heriau ariannol y mae rhai gyrff llywodraeth ganolog yn eu hwynebu.
42. Cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol ei drydydd adroddiad Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus ym mis Rhagfyr 2015. Ni chawsom y cyfle i gasglu tystiolaeth bellach ar sail yr adroddiad hwn. Wrth wneud sylw yn yr adroddiad ar yr ymateb i bwysau ariannol, dywedodd yr Archwilydd Cyffredinol:

"...er bod rhywfaint o gynnydd wedi'i wneud, [nid] yw gwasanaethau cyhoeddus eto wedi datblygu'r newid hirdymor a radical sydd ei angen er mwyn ymateb yn effeithiol i'r pwysau y mae'n rhaid iddynt eu hwynebu ac y byddant yn parhau i'w hwynebu."¹¹

---

¹¹ Archwilydd Cyffredinol Cymru, Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus 2015, 17 Rhagfyr 2015

Argymhelliad 11. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael sesiwn frifio gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ei drydydd adroddiad Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus er mwyn rhoi llwyfan i waith craffu'r pwyllgor ar amrywiaeth o faterion yn y Pumed Cynulliad.

Gwaith caffael a rheoli gwasanaethau ymgynghori

---

43. Roedd ein hymchwiliad yn dilyn adroddiad gan yr Archwilydd Cyffredinol a oedd yn amcangyfrif gwariant o oddeutu £133 miliwn ar wasanaethau ymgynghori yn 2010-11 ar draws y gwahanol rannau o'r sector cyhoeddus yng Nghymru a drafodwyd yn y gwaith. Roedd ein hadroddiad yn adlewyrchu pryderon ynghylch ansawdd y data a'r graddau yr oedd cyrff cyhoeddus yn cymhwyso arfer da safonol yn eu gwaith o gcontractio gydag ymgynghorwyr.
44. Manteisiwyd ar ein hymchwiliad i ystyried y rôl y gallai'r Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol newydd ei chwarae o ran hyrwyddo gwerth gwell am arian ac arfer da yn gyffredinol yn y maes hwn. Roedd ymateb Llywodraeth Cymru i lawer o'n hargymhellion yn cyfeirio at waith y byddai'r Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol yn ei ddatblygu. Roedd yr argymhelliad cyntaf yn ein hadroddiad yn argymhell cyhoeddi adroddiad blynyddol ar effaith y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol wrth wella arferion caffael a gwneud arbedion caffael, gan gynnwys mewn perthynas â gwasanaethau ymgynghori. Derbyniwyd copi o'r adroddiad blynyddol cyntaf o'r fath yn hydref 2015 ac rydym yn disgwyl i adroddiadau blynyddol yn y dyfodol gael eu hanfon at y pwyllgor sy'n ein holynu.
45. Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal adolygiad a fydd yn ystyried y sefyllfa o ran caffael yn y sector cyhoeddus yng Nghymru, gan gynnwys datblygiad y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol. Bydd gwaith yr Archwilydd Cyffredinol yn sail i'r pwyllgor sy'n ein holynu ystyried datblygiad y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol. Bydd hefyd yn ein helpu i ystyried sut y mae cyrff cyhoeddus yn ymateb i'r datblygiadau diweddar ym maes caffael, gan gynnwys y datganiad polisi caffael y mae Llywodraeth Cymru newydd ei ddiweddarau, a goblygiadau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.¹²

Argymhelliad 12. Rydym yn argymhell, wrth ystyried yr adroddiad sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol ar y sefyllfa o ran caffael cyhoeddus yng Nghymru, fod y pwyllgor sy'n ein holynu yn manteisio ar y cyfle i ailedrych ar yr ymateb i argymhellion ein hadroddiad ym mis Medi 2013, 'Caffael a Rheoli Gwasanaethau Ymgynghori'.

Rheoli grantiau yng Nghymru

---

46. Mae materion yn ymwneud â rheoli arian grant gan Lywodraeth Cymru yn benodol wedi ymddangos yn rheolaidd yn ein rhaglen waith yn ystod y Pedwerydd Cynulliad, a hynny'n dilyn cyhoeddi adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol 'Rheoli Grantiau yng Nghymru' ym mis Tachwedd 2011. Rydym wedi cyhoeddi dau adroddiad penodol ar y pwnc hwn, adroddiad interim ym mis Awst 2012 ac adroddiad terfynol ym mis Mehefin 2013. Defnyddiodd ein hadroddiad terfynol dystiolaeth mewn perthynas ag arian grant ar gyfer Cymdeithas Lleiafrifoedd Ethnig Cymru Gyfan yn dilyn adroddiad gan yr Archwilydd Cyffredinol. Roedd yr adroddiad terfynol hefyd yn adlewyrchu tystiolaeth o'n hadroddiad 'Proses gaffael Llywodraeth Cymru a'r camau a gymerwyd ganddi i waredu hen Westy River Lodge, Llangollen' ym mis Mehefin 2013.

---

¹² Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

47. Casglwyd tystiolaeth bellach ar drefniadau rheoli grantiau Llywodraeth Cymru mewn cyfres o sesiynau tystiolaeth rhwng mis Mawrth 2014 a mis Chwefror 2016. Mae'r sesiynau tystiolaeth hynny wedi defnyddio cynnwys adroddiadau blynyddol Llywodraeth Cymru ar reoli grantiau yn 2013, 2014 a 2015. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru yr adroddiadau hyn fel rhan o'i hymateb i argymhellion yn ein gwaith blaenorol. Aethom ati hefyd i ymchwilio i'r materion hynny o'r sesiynau tystiolaeth sy'n deillio o adroddiadau pellach gan yr Archwilydd Cyffredinol, sef 'Arian Cyhoeddus ar gyfer Fferm Bysgod Penmon', 'Arian Cyhoeddus ar gyfer Canolfan Cywain, Y Bala' a 'Cronfeydd Strwythurol yr Undeb Ewropeaidd 2007-2013'.
48. Roedd y pryderon a nodwyd yn ein gwaith ac yn adroddiadau'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnwys trefniadau diwydrwydd dyladwy annigonol, cyfathrebu gwael rhwng adrannau Llywodraeth Cymru ac â chyllidwyr eraill, cyfleoedd i leihau nifer y cynlluniau grant, anghysondeb cyffredinol o ran arferion rheoli grantiau, costau gweinyddu a chydymffurfio â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ariannu'r Trydydd Sector. Yn ystod ein trafodaeth o Adroddiad Blynyddol 2015 Llywodraeth Cymru ar 23 Chwefror 2016, dywedodd yr Ysgrifennydd Parhaol, pan gymerodd y swydd [ym mis Hydref 2012], ei fod wedi nodi bod y gwaith rheoli grantiau yn amlwg yn wan ac yn peri risg uchel.¹³ Pwysleisiodd yr Ysgrifennydd Parhaol hefyd fod ein gwaith craffu ni ar y materion hyn wedi rhoi ffocws ar gyfer gwella.¹⁴

Rwyf wedi siarad am reoli grantiau, a chredaf ei fod wedi bod yn ganlyniad cynhyrchiol iawn ac yn ymyriad adeiladol gan y Pwyllgor.

---

49. Rydym wedi croesawu'r dystiolaeth a gawsom dros y blynyddoedd diwethaf sy'n cyfeirio at welliannau a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru i gryfhau ei gwaith o reoli arian grant. Fodd bynnag, mae hon yn broses barhaus o welliant. Un datblygiad posibl pellach a ddisgrifiwyd i ni gan yr Ysgrifennydd Parhaol oedd ei fod yn ystyried y risgiau a'r manteision yn sgil dull mwy canolog ar sail cydwasanaethau o reoli grantiau ar draws Llywodraeth Cymru.

Argymhelliad 13. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i graffu ar gynnydd Llywodraeth Cymru o ran gwella'r gwaith o reoli grantiau, gan ddefnyddio adroddiadau blynyddol Llywodraeth Cymru ac ystyried unrhyw dystiolaeth newydd ar reoli grantiau sy'n deillio o waith yr Archwilydd Cyffredinol neu bryderon eraill sy'n cael eu dwyn i'n sylw.

Addysg a Gwasanaethau Cyhoeddus

Cynnydd o ran cyrraedd safon ansawdd tai Cymru

---

50. Cyflwynodd Llywodraeth Cymru Safon Ansawdd Tai Cymru yn 2002. Roedd ein hadroddiad ym mis Medi 2012 yn cydnabod bod cyflwyno'r Safon wedi arwain at welliannau yn ansawdd tai cymdeithasol ar gyfer nifer sylweddol o denantiaid. Fodd bynnag, ni fyddai'r dyddiad cau gwreiddiol yn cael ei fodloni er mwyn i holl dai cymdeithasol Cymru gydymffurfio â'r Safon erbyn diwedd 2012. Yn ogystal, clywyd bod disgwyl na fyddai oddeutu un o bob pum annedd yn cydymffurfio erbyn 2017. Y prif ddiffyg oedd i landlordiaid awdurdodau lleol mewn ardaloedd lle y pleidleisiodd tenantiaid yn erbyn trosglwyddo stoc, neu a oedd eto i bleidleisio ar y mater hwn adeg ein hadroddiad. Roedd ein hargymhellion yn ymdrin ag amrywiaeth o faterion, gan gynnwys y ffordd y caiff cydymffurfiaeth â'r Safon ei mesur a'i dilysu, gwireddu

---

¹³ Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cofnod y Trafodion, paragraff 11, 23 Chwefror 2015

¹⁴ Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cofnod y Trafodion, paragraff 229, 23 Chwefror 2015

buddion ehangach yn sgil gwaith i gyrraedd y Safon ac ymgysylltu â thenantiaid. Roeddem hefyd yn awyddus i weld cynnydd ar ddiwygio'r system cyfrif refeniw tai ar gyfer landlordiaid awdurdodau lleol, yr ydym yn nodi a ddaeth i rym o fis Ebrill 2015.

51. Yn dilyn cyhoeddi ein hadroddiad, cawsom nifer o ddiweddariadau gan Lywodraeth Cymru yn 2013, a chasglwyd tystiolaeth lafar bellach gan Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2013. Rydym yn ymwybodol bod Llywodraeth Cymru bellach yn cyhoeddi ystadegau blynyddol ar gydymffurfiaeth â'r Safon. Rydym hefyd yn ymwybodol bod Rhan 4 o Ddeddf Tai (Cymru) 2014 yn rhoi pŵer newydd i Lywodraeth Cymru ymyrryd os bydd landlord yn dewis peidio â chydymffurfio â'r Safon, lle byddai'n rhaid dibynnu yn y gorffennol ar amodau grant i ddylanwadu ar gydymffurfiaeth. Mae Llywodraeth Cymru bellach yn disgwyl i bob landlord tai cymdeithasol gydymffurfio â'r Safon cyn gynted â phosibl ac erbyn 2020 fan bellaf.

Argymhelliad 14. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried cynnydd o ran cydymffurfio â Safon Ansawdd Tai Cymru cyn dyddiad cau diwygiedig 2020 ar gyfer cydymffurfio yn achos tai cymdeithasol.

Argyfyngau sifil yng Nghymru

---

52. Roedd ein hadroddiad yn canolbwyntio ar y trefniadau llywodraethu cyffredinol ar gyfer ymateb i argyfyngau sifil, gan gynnwys rolau perthnasol Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, a hynny yng nghyd-destun Deddf Argyfyngau Sifil 2004 a ddaeth i rym yng Nghymru a Lloegr yn 2005. Casglwyd tystiolaeth gan Swyddfa Cabinet Llywodraeth y DU fel rhan o'n hymchwiliad. Ni wnaethom archwilio manylion yr ymateb gan gyrrff cyhoeddus, a phartïon eraill, i ddigwyddiadau penodol. Fodd bynnag, nodwyd y gweithiodd y trefniadau argyfyngau sifil yn foddhaol yng Nghymru pan fu'n rhaid galw amdanynt.
53. Rydym yn deall, o drafodaethau rhwng staff Swyddfa Archwilio Cymru a Llywodraeth Cymru, y cymerwyd camau i ymateb i'r argymhellion yn yr adroddiad. Mae hyn yn cynnwys camau mewn meysydd fel cyfraniad y sector gwirfoddol i'r trefniadau cynllunio at argyfwng, rhanbartholi aml-asiantaeth, hyfforddiant ar gyfer swyddogion cydnerthu ac arfer da wrth ddefnyddio rhwydweithiau cymdeithasol yn ystod achosion o argyfwng. Fodd bynnag, mae nifer o'n hargymhellion yn adlewyrchu materion mewn perthynas â dymuniad Llywodraeth Cymru i geisio gwella ei dyletswyddau statudol o ran cydgysylltu a chynllunio ar gyfer argyfyngau sifil ac argymhellion y Comisiwn ar Ddatganoli yng Nghymru. Mae'r materion hyn yn parhau i fod yn berthnasol yng nghyd-destun datblygu Bil Cymru Llywodraeth y DU.

Trefniadau cyflenwi ar gyfer absenoldeb athrawon

---

54. Rydym yn cydnabod yn ein hadroddiad bod absenoldeb a gynlluniwyd neu absenoldeb heb ei gynllunio yn golygu ei bod yn anochel na fydd athrawon yn gallu cyflwyno pob gwers. Ond pwysleisiwyd na ddylai hynny olygu gostyngiad anochel yn ansawdd yr addysg y bydd plant Cymru yn ei chael. Cawsom ein synnu gan y diffyg monitro sydd wedi digwydd ar gyfer gwersi cyflenwi, methiant i ddeall gwerth am arian y gwahanol ddulliau ar gyfer cyflenwi a diffyg gwerthuso o ran yr effaith ar addysg y disgyblion. Ymysg pethau eraill, gwelwyd bod diffyg cymorth ar gael i athrawon, yn gyntaf o ran datblygiad proffesiynol parhaus ar gyfer athrawon cyflenwi, ac yn ail o ran y cymorth sydd ar gael i benaethiaid allu ymdopi ag absenoldeb athrawon. Croesawyd cydnabyddiaeth Llywodraeth Cymru o'r materion hyn.
55. Roedd ymateb gwreiddiol Llywodraeth Cymru i'n hadroddiad yn nodi'n glir y byddai canllawiau newydd yn cael eu llunio er mwyn mynd i'r afael â rhai o'r argymhellion. Er i'r broses honno gymryd mwy o amser na'r disgwyl, rydym yn ymwybodol y cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y

canllawiau hyn ym mis Gorffennaf 2015. Yn y cyfamser, cychwynnodd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ei ymchwiliad ei hun i waith athrawon cyflenwi. Roedd adroddiad y Pwyllgor hwnnw, ym mis Rhagfyr 2015, yn adeiladu ar y materion yn argymhellion adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ar gyflenwi yn absenoldeb athrawon a'n hadroddiad ni. Argymhellodd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg hefyd y dylai Llywodraeth Cymru gynllunio model newydd ar gyfer cyflogi athrawon cyflenwi a chomisiynu ymchwil i effeithiau gwaith athrawon cyflenwi. Mae ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn cadarnhau y bydd Estyn yn adolygu materion yn ymwneud â chyflenwi ar gyfer absenoldeb athrawon dros y 12 mis nesaf. Fel y disgrifiwyd, bydd gwaith Estyn yn ystyried rhai o'r materion a godwyd gan y ddau Bwyllgor, ond nid pob un ohonynt.

Argymhelliad 15. Gan ystyried gwaith y bydd Estyn yn bwrw ymlaen ag ef, ac unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith pellach gan yr Archwilydd Cyffredinol, rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ymgysylltu â'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn y Pumed Cynulliad i benderfynu ar y ffordd orau o wneud gwaith craffu pellach ar faterion ynghylch cyflenwi yn ystod absenoldeb athrawon a'r defnydd o athrawon cyflenwi.

Ymdrin â'r heriau ariannol sy'n wynebu llywodraeth leol yng Nghymru

- 56.** Gan adeiladu ar y materion yn ein hadroddiad Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus yn gynnar yn y Pedwerydd Cynulliad, rydym wedi parhau i gasglu tystiolaeth lafar a/neu ysgrifenedig drwy gydol 2014 a 2015 gan Lywodraeth Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a rhai cynrychiolwyr o awdurdodau lleol unigol ar yr heriau ariannol sy'n wynebu llywodraeth leol yng Nghymru. Llywiwyd ein gwaith yn y maes hwn gan ddau adroddiad gan yr Archwilydd Cyffredinol, yn ogystal ag adroddiadau'r Archwilydd Cyffredinol ar drefniadau craffu llywodraeth leol, gwasanaethau iechyd amgylcheddol, a'r trefniadau rheoli ymadawiad cynnar ar draws y sector cyhoeddus.
- 57.** Er nad ydym wedi cyflwyno adroddiad ffurfiol ar y mater hwn, rydym wedi cyfnewid gohebiaeth gyda Llywodraeth Cymru ynghylch rhai o'r meysydd sy'n weddill sy'n peri pryder. Roedd y pryderon hyn yn cynnwys y graddau yr oedd Llywodraeth Cymru yn deall yr heriau ariannol sy'n wynebu llywodraeth leol, y defnydd o gronfeydd wrth gefn, ymgysylltiad cyhoeddus ynghylch blaenoriaethau cyllidebau, pryderon bod rhai gwasanaethau dewisol mewn perygl o ddiflannu, a'r fformiwla ariannu sy'n sail i ddyraniadau ariannol. Hefyd, rhannwyd gwybodaeth berthnasol gyda'r Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol.
- 58.** Rydym yn nodi bod adroddiad 'Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus' yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Rhagfyr 2015 yn rhoi'r dadansoddiad diweddaraf o effaith toriadau gwariant cyhoeddus ar lywodraeth leol, ac rydym yn deall bod yr Archwilydd Cyffredinol yn bwriadu cyhoeddi adroddiad pellach ar gadernid ariannol llywodraeth leol yng Nghymru. Wrth gwrs, rydym yn ymwybodol y bydd penderfyniadau ar unrhyw drefniadau ar gyfer diwygio llywodraeth leol yn y Pumed Cynulliad hefyd yn berthnasol yn y cyd-destun hwn.

Argymhelliad 16. Gan ddefnyddio'r adroddiad sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol ar gadernid ariannol llywodraeth leol yng Nghymru a'r dystiolaeth a gyflwynwyd yn adroddiad 'Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus' yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Rhagfyr 2015, rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ymgynghori â phwyllgorau perthnasol eraill y Cynulliad Cenedlaethol yn y Pumed Cynulliad i gytuno ar waith craffu parhaus ar gadernid ariannol llywodraeth leol sy'n cyd-fynd â chynlluniau ar gyfer craffu ar ddiwygio llywodraeth leol.

Ymateb i ddiwygio lles yng Nghymru

---

59. Yn groes i arfer y Pwyllgor, roedd yr adroddiad hwn yn trafod goblygiadau polisi nad yw wedi'i ddatganoli a'i effaith ar wasanaethau datganoledig. Cymerwyd tystiolaeth gan ystod o randdeiliaid i ystyried sut y mae Llywodraeth Cymru, awdurdodau lleol, landlordiaid cymdeithasol cofrestredig a darparwyr cyngor wedi addasu i heriau'r gyfundrefn les newydd. Yn ystod ein hymchwiliad, darparodd yr Archwilydd Cyffredinol rywfaint o ddeunydd wedi'i ddiweddarau ar daliadau tai yn ôl disgrisiwn.
60. Mae ein hargymhellion yn ymwneud â nifer o wahanol faterion, gan gynnwys, ymhlith eraill, gweinyddu taliadau tai yn ôl disgrisiwn, cyllid ar gyfer gwasanaethau cynghori a mynediad atynt, mynd i'r afael ag effaith y newidiadau arfaethedig o ran pwy sy'n gymwys i gael y budd-dal tai ar gyfer pobl 18-21 oed, a gwella trefniadau casglu data. Dim ond chwech o'n 17 o argymhellion y derbyniodd Llywodraeth Cymru yn llawn, gan dderbyn un mewn egwyddor a'r deg sy'n weddill yn rhannol. Felly, ceisiwyd eglurhad ar amrywiaeth o faterion. Er enghraifft, roeddem wedi galw ar Lywodraeth Cymru i ddatblygu strategaeth i reoli effaith diwygio lles lle mae hyn wedi arwain at leihau taliadau lles yng Nghymru. Cadarnhaodd Llywodraeth Cymru y bydd yn parhau i roi arweiniad yn y maes hwn ond nid yw o'r farn bod angen dogfen strategaeth ar wahân, ac mae'n credu bod yr ymateb i ddiwygio lles yn rhan o'i strategaeth ehangach i drechu tloedi. Serch hynny, nododd Llywodraeth Cymru y byddai'n falch o rannu gwybodaeth am y camau a gymerwyd a'r camau pellach sydd ar y gweill.¹⁵

Argymhelliad 17. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar y camau a gymerwyd mewn ymateb i'n hargymhellion ar ymateb i ddiwygio lles.

Cronfa buddsoddi Cymru mewn adfywio

---

61. Cyhoeddwyd ein hadroddiad ar 'Gronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio' ym mis Ionawr 2016. Y materion a ystyriwyd yn ystod yr ymchwiliad hwn oedd rhai o'r materion mwyaf cymhleth ac a oedd yn peri'r pryder mwyaf y daethom ar eu traws yn ystod y Pedwerydd Cynulliad. Mae'n amlwg nad oedd gwerthu'r asedau tir a drosglwyddwyd i'r Gronfa gan Lywodraeth Cymru yn rhoi gwerth am arian i'r trethdalwr. Yn lle hynny, ymddengys y gallai, ac y dylai, ddegau o filiynau o bunnoedd fod wedi'u cynhyrchu i'w buddsoddi mewn prosiectau adfywio ledled Cymru.
62. Roedd ein hymchwiliad yn fanwl ac yn eang. Datgelodd ddiffygion sylweddol ym mhrosesau a gweithdrefnau Llywodraeth Cymru, aneglurder o ran atebolrwydd a threfniadau rheoli llinell, a gwendidau sylfaenol o ran cadw cofnodion a chadw data. Rydym yn nodi bod llawer o'r diffygion a ganfuwyd yn gyson â'r materion i ni eu hystyried yn ystod ymchwiliadau blaenorol, fel yr ymchwiliad ynghylch proses gaffael Llywodraeth Cymru a'r camau a gymerwyd ganddi i waredu hen Westy River Lodge, Llangollen.
63. Dangosodd ein hymchwiliad fod tipyn o waith i'w wneud o hyd i gryfhau prosesau Llywodraeth Cymru, ac yn benodol o safbwynt y trefniadau ar gyfer monitro a goruchwyllo ei chyrff hyd braich. Mae ein hargymhellion yn canolbwyntio ar y gwersi pwysig y gall Llywodraeth Cymru eu dysgu o fenter Cronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio.

---

¹⁵ PAC (4) 24-15 P6, 29 Medi 2015 & PAC (4) -30-15 PTN2, 10 Tachwedd, 2015

64. Mewn ymateb i gyhoeddi adroddiad y Pwyllgor gwnaeth y Prif Weinidog ymddiheuriad¹⁶ i Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn ystod y Cyfarfod Llawn ar 26 Ionawr 2016 a dywedodd:

"Mae'n gywir dweud bod y modd y CBCA yn cael ei reoli yn disgyn yn llawer is na'r safonau a byddem yn disgwyl fel Llywodraeth, ac am hynny mae'n ddrwg gennym."

---

65. Derbyniodd ymateb Llywodraeth Cymru bob un o'n 17 o argymhellion yn llawn. Mae hyn yn arbennig o galonogol o ystyried difrifoldeb ein casgliadau cyffredinol, a oedd yn adlewyrchu digwyddiadau ymhellach yn dilyn cyhoeddi adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol, gan gynnwys tystiolaeth o'r adeg y gwerthodd y prynwr yr asedau wedi hynny. At hynny, rydym yn nodi, mewn ymateb i'n gwaith, y datganiad a'r ymddiheuriad gan y Prif Weinidog i'r Cynulliad Cenedlaethol yn y Cyfarfod Llawn ar 26 Ionawr 2016, y ffaith bod Llywodraeth Cymru yn cychwyn camau cyfreithiol yn erbyn rheolwr y Gronfa, Lambert Smith Hampton (mewn ymateb uniongyrchol i argymhelliad 13), ac ymrwymiad Llywodraeth Cymru i barhau i adolygu lle gallai fod angen cymryd camau cyfreithiol pellach.

Argymhelliad 18. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried canfyddiadau ac argymhellion ein hymchwiliad ar Gronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio os bydd ymchwiliadau yn y dyfodol yn nodi gwendidau tebyg yn nhrefniadau Llywodraeth Cymru ar gyfer llywodraethu a gweinyddu, gwaredu asedau cyhoeddus neu oruchwylio cyrff hyd braich. Rydym yn argymhell hefyd bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn craffu ar effeithiolrwydd camau gweithredu Llywodraeth Cymru mewn ymateb i'n hadroddiad, er mwyn bodloni ei hun a hefyd er mwyn cael sicrwydd ar ran y cyhoedd na fydd y materion yn achos Cronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio yn codi eto.

Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol

Proses gaffael Llywodraeth Cymru a'r camau a gymerwyd ganddi i waredu hen Westy River Lodge, Llangollen

---

66. Edrychodd yr ymchwiliad hwn ar yr amgylchiadau ynghylch penderfyniad Llywodraeth Cymru yn 2007 i brynu'r hen Westy River Lodge am £1.6 miliwn ac i ymrwmo i gytundeb prydles â sefydliad o'r enw Powys Fadog yn 2009 (a oedd wedyn yn methu cyflawni amodau ei gytundeb prydles). Dangosodd adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ar y mater hwn fod yr eiddo yn parhau i fod yn wag ac wedi mynd yn adfeiliedig bum mlynedd ar ôl ei gaffael. Parhaodd Llywodraeth Cymru i ysgwyddo'r costau a oedd yn gysylltiedig â pherchnogaeth, ac ni chafodd unrhyw beth yn ôl am ei buddsoddiad sylweddol yn yr eiddo.
67. Nododd ein hadroddiad bryderon sylweddol ynghylch trefniadau llywodraethu o ran penderfyniadau Llywodraeth Cymru yn yr achos hwn. Roedd rhai o'r materion cyffredinol yn ein hargymhellion yn cynnwys: sut i ymgymryd â gwariant diwedd blwyddyn, natur ac ansawdd cyfathrebu mewnol (rhwng swyddogion/adranau a chyda Gweinidogion), a sut y mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn cyfrannu at fyrddau allanol ac yn ymdrin â gwrthdaro buddiannau posibl.

---

¹⁶ Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cofnod y Trafodion, Cyfarfod Llawn, 26 Ionawr 2016

68. Rydym yn cydnabod ac yn croesawu'r ffaith bod Llywodraeth Cymru eisoes wedi ceisio adolygu llawer o'i threfniadau llywodraethu a'i phrosesau rheoli ers y gwnaed yr amryw benderfyniadau mewn perthynas â phrosiect Gwesty River Lodge yn wreiddiol. Fodd bynnag, nid ydym wedi'n hargyhoeddi o hyd y byddai prosesau diwygiedig Llywodraeth Cymru o reidrwydd yn arwain at ganlyniadau gwahanol pe bai materion tebyg yn codi eto. Fel y nodwyd uchod, rydym wedi gwneud cymariaethau yn ein hadroddiad diweddar ar Gronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio â rhai o'r materion a gododd yn ein hymchwiliad ar Westy River Lodge.

Argymhelliad 19. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried canfyddiadau ac argymhellion ein hymchwiliad ar Westy River Lodge, Llangollen, os bydd ymchwiliadau yn y dyfodol yn nodi gwendidau tebyg yn nhrefniadau Llywodraeth Cymru o ran llywodraethu a gweinyddu.

Bwrdd draenio mewnol gwastadeddau Cil-y-Coed a Gwynllŵg

---

69. Cynhaliwyd ein hymchwiliad i faterion ynghylch Bwrdd Draenio Mewnol Gwastadeddau Cil-y-coed a Gwynllŵg wedi i adroddiad er budd y cyhoedd gael ei gyhoeddi gan Archwilydd Penodedig y Bwrdd Draenio. Tynnodd yr adroddiad hwn sylw at fethiant yn y trefniadau llywodraethu, a diffygion o ran arferion rheoli a rheolaeth fewnol y Bwrdd Draenio. Mynegodd ein hadroddiad ym mis Hydref 2013 bryderon ynghylch atebolrwydd byrddau draenio yn gyffredinol, eglurder o ran eu rolau a'u cyfrifoldebau a rhai o'r materion llywodraethu penodol a godwyd mewn perthynas â'r bwrdd draenio penodol hwn. Arweiniodd canfyddiadau ein gwaith at rai argymhellion ehangach i sicrhau bod trefniadau craffu cyrff cyhoeddus bach eraill hefyd yn addas at y diben.
70. Rydym yn ymwybodol bod digwyddiadau dilynol wedi goddiweddyd ein hargymhellion ynghylch atebolrwydd a goruchwyliaeth byrddau draenio mewnol sy'n gweithredu'n gyfan gwbl neu'n rhannol yng Nghymru. Roeddem yn ymwybodol adeg ein hadroddiad bod Llywodraeth Cymru yn ystyried y posibilrwydd o drosglwyddo swyddogaethau i Cyfoeth Naturiol Cymru. Ar 1 Ebrill 2015, trosglwyddodd Llywodraeth Cymru swyddogaethau'r tri bwrdd draenio mewnol sy'n gweithredu'n gyfan gwbl neu'n rhannol yng Nghymru i Cyfoeth Naturiol Cymru. Nododd adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol 'Datblygiad Cyfoeth Naturiol Cymru' ym mis Chwefror 2016 adborth cadarnhaol iawn gan randdeiliaid ynghylch y gwaith o reoli hyn.
71. Er ein bod yn croesawu'r adroddiad gan Archwilydd Penodedig y Bwrdd Draenio, nodwyd ein pryder nad oedd gwaith archwilio mewn blynyddoedd blaenorol wedi rhoi sylw i rai o'r materion a gododd yn yr adroddiad. Felly, cymerwyd tystiolaeth fel rhan o'n hymchwiliad gan yr Archwilydd Penodedig ac aelodau eraill o staff Swyddfa Archwilio Cymru ynghylch sut caiff cyrff bach eu harchwilio. Clywyd am newidiadau sy'n cael eu cyflwyno i'r perwyl hwn, a chafwyd diweddariad gan staff Swyddfa Archwilio Cymru ddechrau 2014. Rydym hefyd yn ymwybodol y tynnodd adroddiadau diweddar yr Archwilydd Cyffredinol ar faterion sy'n codi o archwilio cynghorau tref a chymuned sylw at newid mewn dulliau archwilio o archwiliad 2015-16 ymlaen. O ganlyniad, bydd archwilwyr yn ystyried materion llywodraethu thematig.

Argymhelliad 20. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael diweddariad pellach gan yr Archwilydd Cyffredinol am y newidiadau a wnaed i'r dull archwilio ar gyfer cyrff bach, yn enwedig yng nghyd-destun y gwaith o archwilio cynghorau tref a chymuned, a hynny ar ôl cwblhau archwiliadau 2015-16 ac unrhyw adroddiadau cryno ar y gwaith hwnnw.

Glastir

- 72.** Bwriad cynllun amaeth-amgylcheddol Glastir oedd gwella cefnogaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer gwelliannau amgylcheddol ar ffermydd yng Nghymru. Cyhoeddodd y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd adroddiad ar Glastir ym mis Hydref 2012, a chynhaliwyd ymchwiliad byr ar y pwnc hwn yn dilyn adroddiad gan yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Medi 2014. Roedd ein hadroddiad yn cynnwys materion yn ymwneud ag effaith Glastir o ran newid arferion ar ffermydd sy'n rhan o'r cynllun, gan gynnwys materion ansawdd dŵr, gweinyddiaeth gyffredinol y cynllun, gan gynnwys costau gweinyddu, a'r cyfraddau cyfranogi, pennu targedau, a monitro a gwerthuso.
- 73.** Derbyniodd Llywodraeth Cymru ein hargymhelliad y dylai ystyried dadgyfuno costau gweinyddu Glastir oddi wrth gostau gweinyddu cynlluniau'r Polisi Amaethyddol Cyffredin yn fwy cyffredinol. Yn wreiddiol, mewn ymateb i argymhelliad yr Archwilydd Cyffredinol, dywedodd Llywodraeth Cymru na fyddai hyn yn ymarferol. Derbyniodd Llywodraeth Cymru ein hargymhellion eraill yn gyffredinol. Fodd bynnag, mae Llywodraeth Cymru yn parhau i fynnu ei bod yn briodol mewn rhai achosion defnyddio elfen Glastir Uwch i ariannu rhai gweithgareddau sy'n helpu i gynnal cynefinoedd gwerth uchel a fyddai fel arall mewn perygl o gael eu colli, heb sicrhau gwelliant uniongyrchol o reidrwydd.
- 74.** Rhoddodd Llywodraeth Cymru nifer o ddiweddariadau pellach a phwyntiau o eglurhad i ni yn dilyn ei hymateb cychwynnol i'n hargymhellion ym mis Mai 2015. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi cadarnhau y bydd yn rhoi diweddariad ar ganfyddiadau rhaglen monitro a gwerthuso Glastir yn hydref 2016.

Argymhelliad 21. Rydym yn argymhell, yn ogystal â'r diweddariad y mae Llywodraeth Cymru wedi'i addo ar ganfyddiadau rhaglen monitro a gwerthuso Glastir, fod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn i Lywodraeth Cymru roi diweddariad pellach ar ei hymateb i'n hargymhellion blaenorol. Rydym hefyd yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn trafod unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith craffu pellach gyda'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd.

Buddsoddiad Llywodraeth Cymru yn seilwaith band eang y genhedlaeth nesaf

---

- 75.** Canolbwyntiodd ein hymchwiliad ar ddatblygu a chyflwyno'r contract 'Cyflymu Cymru' rhwng Llywodraeth Cymru a BT. Mae'r contract hwn yn elfen allweddol o ymdrechion Llywodraeth Cymru i ddarparu mynediad at wasanaethau band eang 'cyflym iawn' neu 'genhedlaeth nesaf' i holl gartrefi a busnesau Cymru.
- 76.** Nododd ein hadroddiad gasgliad yr Archwilydd Cyffredinol bod cynnydd rhesymol yn cael ei wneud o ran cyflwyno Cyflymu Cymru, er bod angen rhoi mynediad o hyd i sawl eiddo 'anodd eu cysylltu'. Roeddem hefyd yn cydnabod bod rhai gwersi cadarnhaol i'w dysgu yn sgil cynllunio a rheoli'r contract Cyflymu Cymru ac roedden yn argymhell y dylid cofnodi a rhannu'r gwersi hyn ar draws Llywodraeth Cymru. Fodd bynnag, roeddem yn adlewyrchu pryderon ynghylch cyfathrebu â deiliaid tai a pherchnogion busnes am yr amserlenni cyflwyno. Roeddem hefyd yn annog rhagor o waith i hyrwyddo defnydd a gwireddu buddion (sef cyfrifoldeb Llywodraeth Cymru sydd y tu allan i'r contract gyda BT).
- 77.** Roeddem yn pryderu am yr effaith y byddai estyniad contract diweddar i gynnwys eiddo ychwanegol yn ei chael ar yr amserlen ar gyfer cyflwyno'r rhaglen i eiddo a oedd yn rhan o'r contract gwreiddiol ond oedd hyd yma yn methu cael gwasanaethau band eang y genhedlaeth nesaf. Mae Llywodraeth Cymru yn pwysleisio i ni y bydd yr amserlenni ar gyfer darparu i rai

eiddo yn newid yn anochel, a hynny oherwydd penderfyniadau ar y ffordd fwyaf effeithlon o ddarparu, gan ystyried yr eiddo newydd sy'n rhan o'r estyniad i'r contract.

Argymhelliad 22. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried casglu tystiolaeth bellach gan Lywodraeth Cymru a BT yn hydref 2016 ar sail y diweddariad y maent wedi'i addo ynghylch cyflwyno contract Cyflymu Cymru, ac ar ôl trafod gyda'r Archwilydd Cyffredinol ei gynlluniau ar gyfer unrhyw waith dilynol pellach.

Maes awyr Caerdydd

- 78.** Cytunodd y Pwyllgor i gynnal ymchwiliad i ganfyddiadau adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ynghylch Llywodraeth Cymru yn Caffael a Pherchnogi Maes Awyr Caerdydd, gan ymchwilio'n benodol i rôl Llywodraeth Cymru yn nhrefniadau llywodraethu'r broses ar ôl caffael, cynnydd masnachol a'r datblygiad ehangach a gwireddu manteision a allai ddod i economi Cymru yn sgil y caffaeliad.
- 79.** Daeth ein hadroddiad i'r casgliad bod gan Lywodraeth Cymru sail resymegol glir dros brynu'r maes awyr, a bod achos clir dros ymyrryd i helpu i sicrhau newid mewn perchenogaeth i fodloni amcanion polisi ehangach sy'n cydnabod pwysigrwydd strategol y maes awyr i'r economi ehangach. Daethpwyd i'r casgliad hefyd bod Llywodraeth Cymru wedi negodi pris prynu a oedd wedi'i lywio gan amcangyfrif yng ngwerth y maes awyr fel ased cyhoeddus ac amrywiaeth o brisiadau masnachol.

Argymhelliad 23. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar weithredu'n hargymhellion.

Cronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru

- 80.** Ystyriodd adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol y ffordd y cafodd y Gronfa ei sefydlu, ei llywodraethu, ei goruchwyllo a'i gweithredu'n gynnar, ac ymchwiliodd a wnaeth Llywodraeth Cymru a Cyllid Cymru sefydlu'r Gronfa a goruchwyllo ei gweithrediadau cychwynnol (gan gynnwys ei thri buddsoddiad cyntaf) yn effeithiol.

Argymhelliad 24. Clywsom dystiolaeth ar 8 Mawrth 2016 gan Lywodraeth Cymru a Cyllid Cymru, ac rydym wedi ysgrifennu at Lywodraeth Cymru yn amlinellu ein canfyddiadau cychwynnol. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnal ymchwiliad manylach i Gronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru yn gynnar yn y Pumed Cynulliad.

Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Arlwyo a maeth cleifion mewn ysbytai.

- 81.** Yr adroddiad ynghylch arlwyo a maeth cleifion mewn ysbytai oedd ein hadroddiad cyntaf yn y Pedwerydd Cynulliad. Nodwyd rhywfaint o dystiolaeth o welliant o ran arlwyo mewn ysbytai dros y deng mlynedd flaenorol. Fodd bynnag, roeddem yn siomedig bod amrywiaeth eang yn y costau, y gwaith cynllunio a'r ddarpariaeth ar gyfer gwasanaethau arlwyo ar draws sefydliadau'r GIG yng Nghymru o hyd, yn arbennig o ystyried pwysigrwydd maeth da o ran helpu cleifion i wella. Ymhlith pethau eraill, roeddem yn pwysleisio na ddylid defnyddio polisiâu 'gwarchod amser bwyd' i atal perthnasau a gofalwyr rhag darparu cymorth gyda bwyta.

82. Roeddem hefyd yn craffu ar gynnydd o ran gweithredu argymhellion yr Archwilydd Cyffredinol ar y pwnc hwn, gan dderbyn diweddariadau ysgrifenedig a chymryd tystiolaeth lafar bellach gan Lywodraeth Cymru sawl gwaith drwy gydol y Pedwerydd Cynulliad. Roedd y meysydd o bryder sy'n weddill yn cynnwys y cynnydd o ran cyflwyno e-ddysgu ar Lwybr Gofal Maeth Cymru Gyfan a Siart Cofnod Bwyd Cymru Gyfan, datblygu system TG arlwygo genedlaethol a threfniadau ar gyfer gwaredu gwastraff bwyd. Gan ddefnyddio gwaith archwilio lleol i fynd ar drywydd argymhellion blaenorol, mae'r Archwilydd Cyffredinol yn paratoi memorandwm a fydd yn crynhoi'r cynnydd a wnaed.

Argymhelliad 25. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried diweddariad arfaethedig yr Archwilydd Cyffredinol ar arlwygo a maeth cleifion mewn ysbytai yn gynnar yn y Pumed Cynulliad.

Gwasanaethau mamolaeth yng Nghymru

---

83. Roedd yr ymchwiliad hwn yn parhau â gwaith gan y Pwyllgor oedd yn ein rhagflaenu yn y Trydydd Cynulliad. Rhoddodd yr Archwilydd Cyffredinol ddiweddariad ar gynnydd o ran mynd i'r afael ag argymhellion blaenorol, ar ôl cwblhau rhywfaint o waith archwilio lleol pellach. Cynhaliwyd ein hymchwiliad yn fuan wedi i'r Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc [bryd hynny] gyflwyno'i adroddiad ar yr 'Ymchwiliad i Ofal Newyddenedigol' y mae ein hadroddiad yn cyfeirio ato. Roeddem yn cydnabod y camau a gymerwyd i fynd i'r afael â rhai o'r argymhellion blaenorol. Fodd bynnag, roeddem yn pryderu ynghylch pa mor gyflym y mae pethau'n gwella a bod angen mwy o frys wrth wneud y newidiadau sydd eu hangen o ran darparu gwasanaethau, yn enwedig o ran materion staffio, monitro a rheoli perfformiad, a chasglu data. Clywyd am gynlluniau Llywodraeth Cymru i gryfhau monitro perfformiad ac am ddatblygiad parhaus cynlluniau cyflenwi gan y byrddau iechyd unigol. Hefyd, cymerwyd tystiolaeth am waith 'Grŵp Gweithredu Gwasanaethau Mamolaeth Cymru Gyfan' a sefydlwyd ddiwedd 2011 er mwyn bwrw ymlaen â gweledigaeth strategol Llywodraeth Cymru ar gyfer gwasanaethau mamolaeth. Cwblhaodd y Grŵp Gweithredu ei waith yn ystod gwanwyn 2013, a sefydlwyd 'Bwrdd Cyflawni Cenedlaethol' newydd ar gyfer gwasanaethau mamolaeth i gefnogi cynnydd.
84. Ddiwedd 2013, cafwyd y wybodaeth ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru ar faterion yn deillio o gyfarfodydd ei 'Bwrdd Perfformiad Mamolaeth' gyda phob bwrdd iechyd yn hydref 2013. Rhannwyd y wybodaeth hon gyda'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Nid ydym wedi dychwelyd at y mater hwn ers hynny, ond rydym wedi ystyried pryderon ynghylch ansawdd, diogelwch a chynaliadwyedd gwasanaethau mamolaeth fel rhan o'n gwaith ar faterion llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

Argymhelliad 26. Gan ystyried unrhyw waith sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol a/neu Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru, rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ymgysylltu â'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn y Pumed Cynulliad i benderfynu ar y ffordd orau o wneud unrhyw waith craffu pellach ar wasanaethau mamolaeth.

Y contract meddygon ymgynghorol yng Nghymru: Cynnydd o ran sicrhau'r manteision a fwriadwyd

---

85. Roedd ein hymchwiliad yn cydnabod bod contract meddygon ymgynghorol y GIG yng Nghymru, a gyflwynwyd yn 2003, wedi helpu i recriwtio a chadw staff yn well. Fodd bynnag, nid oedd manteision eraill a fwriadwyd wedi cael eu gwireddu'n llawn, er enghraifft o ran bod y contract yn helpu i foderneiddio'r gwasanaeth yn ehangach. Tynnodd ein hymchwiliad sylw at

wendidau yn y ffordd y defnyddir prosesau cynllunio swyddi, sydd yn ein barn ni yn cyfyngu ar allu'r byrddau iechyd i drefnu a chynllunio eu hadnoddau'n effeithiol. Gwelwyd hefyd bod cyfran sylweddol o feddygon ymgynghorol yn gweithio oriau bob wythnos y tu hwnt i'r Gyfarwydddeb Oriau Gwaith Ewropeaidd ac roeddem yn pryderu ynghylch cynaliadwyedd y sefyllfa honno.

- 86.** Galwodd ein hadroddiad ar Lywodraeth Cymru i ddarparu arweiniad mwy deinamig a strategol ar y mater hwn. I gefnogi ei hymateb i nifer o'n hargymhellion, cyfeiriodd Llywodraeth Cymru at Grŵp Gorchwyl a Gorffen a sefydlwyd i oruchwylio'r gwaith o ddiweddarau canllawiau cynllunio swyddi Cymru gyfan erbyn dechrau 2014. Fodd bynnag, nid yw Llywodraeth Cymru wedi rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf flynyddol i ni fel yr addawyd ynglŷn â'i gwaith gyda'r byrddau iechyd a'r ddeoniaeth i ddatblygu a gweithredu strategaethau penodol ar gyfer recriwtio meddygon ymgynghorol arbenigol er mwyn mynd i'r afael â phrinder staff yn y gweithlu a phrinder arbenigwyr. Rydym wedi ysgrifennu yn ddiweddar at Lywodraeth Cymru i ofyn am y wybodaeth ddiweddaraf am roi'r argymhelliad ar waith. Mae'r Archwilydd Cyffredinol wedi bod yn ymgymryd â gwaith archwilio lleol pellach ar faterion sy'n ymwneud â gweithredu contract meddygon ymgynghorol y GIG yng Nghymru, gan ganolbwyntio'n benodol ar gadernid y gwaith o gynllunio swyddi meddygon ymgynghorol, ac mae wedi nodi y bydd yn rhoi diweddariad ar ganfyddiadau'r gwaith hwnnw.

Argymhelliad 27. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael diweddariad gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ganfyddiadau ei waith archwilio lleol diweddar ar gontract meddygon ymgynghorol y GIG, a hynny yng nghyd-destun ein hargymhellion blaenorol ar y pwnc hwn.

- 87.** Fel rhan o'n gwaith ar gontract meddygon ymgynghorol y GIG, cymerwyd tystiolaeth hefyd am effaith ymarfer preifat ar oriau gwaith meddygon ymgynghorol yn y GIG, gan edrych ar effaith ymarfer preifat ar amseroedd aros. Rydym yn argymhell y dylai'r Archwilydd Cyffredinol archwilio prosesau a gweithdrefnau'r byrddau iechyd ar gyfer cleifion sy'n symud rhwng ymarfer preifat a'r GIG. Cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol ei 'Adolygiad o Effaith Ymarfer Preifat ar Ddarpariaeth y GIG' ym mis Chwefror 2016. Ystyriodd yr adroddiad dystiolaeth mewn perthynas ag effaith ymarfer preifat ar amseroedd aros, yn ogystal ag effaith ehangach ymarfer preifat ar adnoddau'r GIG. Ni chawsom y cyfle i ystyried na chymryd tystiolaeth bellach ar adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol.

Argymhelliad 28. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn cael sesiwn frifio gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ei 'Adolygiad o Effaith Ymarfer Preifat ar Ddarpariaeth y GIG' er mwyn llywio penderfyniad gan y pwyllgor hwnnw ar rinweddau unrhyw waith craffu pellach.

Cyllid Iechyd (a pherfformiad gwasanaethau)

- 88.** Rydym wedi cyhoeddi dau adroddiad annibynnol ar gyllid iechyd, ym mis Chwefror 2013 a mis Mawrth 2014, gan adeiladu ar y sylwadau a'r argymhellion ar gyllid iechyd yn ein hadroddiad 'Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus' ym mis Ebrill 2012 a defnyddio adroddiadau perthnasol gan yr Archwilydd Cyffredinol. Mae ein hadroddiadau wedi ymdrin ag amrywiaeth o faterion, gan gynnwys y berthynas rhwng y sefyllfa ariannol a materion yn ymwneud â pherfformiad gwasanaethau. Un datblygiad allweddol yn ystod cwrs ein gwaith oedd cyflwyno fframwaith cynllunio integredig tair blynedd newydd ar gyfer cyrff y GIG drwy Ddeddf Cyllid y GIG (Cymru) 2014. Mae'r Ddeddf yn rhoi'r hyn rydym wedi bod yn galw amdano, sef mwy o hyblygrwydd

ariannol diwedd blwyddyn. Serch hynny, roedd ein hadroddiad ym mis Mawrth 2014 yn nodi bod ariannu GIG Cymru yn parhau i fod yn her enfawr.

- 89.** Cymerwyd tystiolaeth bellach gan Lywodraeth Cymru ym mis Tachwedd 2014 wedi i'r Archwilydd Cyffredinol gyhoeddi adroddiad pellach 'GIG Cymru: Trosolwg o Berfformiad Ariannol a Pherfformiad Gwasanaethau 2013-14'. Yn ein hadroddiad ym mis Chwefror 2016 ynghylch 'Materion ehangach sy'n deillio o adolygiad llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr', roeddem yn cydnabod na fydd cylch tair blynedd llawn cyntaf y fframwaith cynllunio newydd yn cael ei gwblhau tan 31 Mawrth 2017. Fodd bynnag, mynegwyd pryder bod rhai byrddau iechyd yn debygol o drosglwyddo diffygion wedi'u cronni i flwyddyn ariannol 2016-17 (blwyddyn 3), ac nid ydym wedi'n hargyhoeddi bod y broses o gynllunio ariannol tair blynedd yn cyflawni'r bwriad a ddymunwyd. Roeddem felly'n ailadrodd argymhelliad 8 ein hadroddiad ym mis Mawrth 2014, a oedd yn ceisio mynd i'r afael â rhai o'r risgiau o gynllunio ariannol dros dair blynedd. Rydym hefyd yn nodi y tynnodd yr Archwilydd Cyffredinol sylw yn ei adroddiad 'Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus' ym mis Rhagfyr 2015 at dri chorff y GIG oedd heb gynllun tair blynedd cymeradwy ar y pryd.
- 90.** Roedd ein hadroddiad ym mis Chwefror 2016 yn cydnabod bod yr Archwilydd Cyffredinol yn bwriadu cynnal adolygiad o effaith Deddf Cyllid y GIG (Cymru) 2014¹⁷ yn ystod y Pumed Cynulliad. Rydym yn argymhell y dylai'r pwyllgor sy'n ein holynu ystyried unrhyw wersi sy'n deillio o adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol. Rydym wedi ailadrodd ac ymestyn yr argymhelliad hwnnw isod.

Argymhelliad 29. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried unrhyw wersi sy'n deillio o adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ar effaith Deddf Cyllid y GIG (Cymru) 2014 ac yn defnyddio'r adroddiad hwnnw i edrych eto yn fwy cyffredinol ar faterion sy'n deillio o'n gwaith blaenorol ar gyllid iechyd.

- 91.** Nododd ein hadroddiad ym mis Mawrth 2014 ar gyllid iechyd ddirywiad sy'n peri pryder o ran perfformiad yn erbyn targedau ar gyfer gofal heb ei drefnu a gofal dewisol. Er ei bod yn anodd profi cysylltiad uniongyrchol o'r dystiolaeth sydd ar gael i ni, rydym yn credu nad cyd-ddigwyddiad oedd y gydberthynas rhwng dirywiad ym mherfformiad gwasanaethau a'r cyfnod o bwysau ar gyllid. Yn ystod ein hystyriaeth o faterion sy'n gysylltiedig â chyllid iechyd, cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol ei adroddiad 'Amseroedd Aros y GIG ar gyfer Gofal Dewisol yng Nghymru' ym mis Ionawr 2015. Dangosodd yr adroddiad ddirywiad pellach mewn perfformiad a bod pwysau ar gyllid yn cyfyngu ar allu'r GIG i gynnig mynediad amserol i driniaeth ddewisol. Ym mis Chwefror a mis Tachwedd 2015, rhoddodd Llywodraeth Cymru ddiweddariadau ysgrifenedig i ni ar gynnydd yn erbyn argymhellion yr Archwilydd Cyffredinol.
- 92.** Ym mis Mehefin 2015, cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol 'Adolygiad o Wasanaethau Orthopedeg'. Canfu'r adroddiad fod gwasanaethau orthopedeg wedi dod yn fwy effeithlon yn y degawd diwethaf. Ond daeth i'r casgliad hefyd nad yw GIG Cymru mewn sefyllfa dda i fodloni'r galw yn y dyfodol. Er y bu ffocws ar sicrhau gostyngiadau uniongyrchol mewn amseroedd aros, rhoddwyd llai o sylw ar ddatblygu atebion mwy cynaliadwy a hirdymor i ateb y galw. Ni chynhaliwyd ymchwiliad i'r adroddiad hwn, ond cawsom ymateb ysgrifenedig gan Lywodraeth Cymru i argymhellion yr Archwilydd Cyffredinol. Roedd ymateb Llywodraeth Cymru yn nodi bod rhai o'r camau y mae eisoes yn eu cymryd mewn ymateb i adroddiad yr Archwilydd

---

¹⁷ Deddf Cyllid y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014

Cyffredinol ar amseroedd aros dewisol yn berthnasol o ran mynd i'r afael â rhai o'r materion a godwyd yn yr adroddiad ar wasanaethau orthopedeg.

Argymhelliad 30. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried ailedrych ar y materion o amseroedd aros a gwasanaethau orthopedeg ac yn cynnal sesiwn dystiolaeth gyda Llywodraeth Cymru.

Gofal iechyd parhaus y GIG

---

93. Gan ddefnyddio adroddiadau gan yr Archwilydd Cyffredinol, rydym wedi cyhoeddi dau adroddiad ein hunain ar ofal iechyd parhaus y GIG. Pan gaiff unigolion eu nodi fel pobl sydd ag angen iechyd sylfaenol yn ôl eu hasesiad, byddant yn gymwys i gael Gofal Iechyd Parhaus y GIG, sy'n becyn gofal a chymorth a ddarperir i ddiwallu holl anghenion unigolion yn ôl eu hasesiad, gan gynnwys ffioedd cartref gofal os yw hynny'n berthnasol.
94. Roedd ein hadroddiad cyntaf ym mis Rhagfyr 2013 yn cydnabod y camau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd drwy Fframwaith Cenedlaethol newydd i wella'r ffordd y mae GIG Cymru yn mynd i'r afael â'r mater hwn. Fodd bynnag, roedd gennym bryderon sylweddol o hyd nad yw'r system yn diwallu anghenion pobl yn llawn. Rydym yn parhau i fod o'r farn y gellid ac y dylid gwneud mwy i sicrhau bod cleifion a'u hanwyliaid yn cael eu trin mewn ffordd gyson a theg wrth iddynt ymgysylltu â phroses gofal iechyd parhaus y GIG. Rydym yn credu bod yr oedi a'r caledi ariannol y mae llawer o unigolion a'u teuluoedd yn ei wynebu wrth aros am benderfyniadau ar hawliadau yn annerbyniol. Roedd ein hargymhellion yn galw ar Lywodraeth Cymru i wneud mwy mewn amrywiaeth o feysydd, gan gynnwys mynd ati ar frys i fynd i'r afael â nifer o hawliadau ôl-weithredol.
95. Rydym yn parhau i olrhain cynnydd yn y maes hwn a chyhoeddwyd adroddiad dilynol ym mis Mawrth 2015. Er ein bod yn cydnabod y gwnaed rhywfaint o gynnydd pellach, roeddem yn parhau i bryderu ynghylch oedi, anghysondebau posibl ym mhenderfyniadau'r byrddau iechyd, a'r gyfradd cyffredinol o ran clirio ôl-hawliadau. Hefyd, nodwyd ein pryderon am fynediad at wybodaeth am system gofal iechyd parhaus y GIG ac am ymwybyddiaeth, ansawdd a lefel y ddarpariaeth o wasanaethau eiriolaeth.

Argymhelliad 31. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar gamau i weithredu ein hargymhellion blaenorol ar ofal iechyd parhaus y GIG a'r cynnydd cyffredinol a wnaed i glirio hawliadau ôl-weithredol.

Gofal heb ei drefnu

---

96. Ystyriodd ein hadroddiad ar ofal heb ei drefnu ystod eang o faterion, gan gynnwys: perfformiad cyffredinol gwasanaethau gofal heb ei drefnu, pwysau ar adrannau achosion brys, rôl gofal sylfaenol a mynediad brys ato – gan gynnwys gwasanaethau y tu allan i oriau – a'r posibilrwydd o gyd-leoli gwasanaethau meddygon teulu yn well ochr yn ochr ag adrannau achosion brys; recriwtio a chadw meddygon teulu, ymdopi â'r galw, gan gynnwys datblygu gwasanaeth 111 y GIG (sy'n cymryd mwy o amser nag a ragwelwyd adeg ein hadroddiad), a materion penodol i ddiwallu anghenion pobl hŷn a bregus. Roedd y pwnc hwn hefyd o ddiddordeb i'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn y Pedwerydd Cynulliad, yn enwedig yng nghyd-destun pwysau yn y gaeaf.
97. Rydym yn cydnabod bod y pwysau o gyflenwi gwasanaethau gofal heb ei drefnu yng Nghymru yn gymhleth, a bod ymdrechion wedi cael eu gwneud i wella'r sefyllfa. Fodd bynnag, nid ydym

yn credu bod newidiadau wedi cael eu gwneud yn ddigon cyflym er mwyn trawsnewid y ffordd y caiff gwasanaethau eu darparu. Tynnwyd sylw at yr angen am ddata perfformiad gwell i lywio penderfyniadau, a phwysleiswyd pwysigrwydd datrys materion ynghylch ad-drefnu gwasanaethau ac ymdrin â phroblemau a ragwelir yn y dyfodol o ran y gweithlu meddygon teulu. Nodwyd hefyd fod gwaith i hyrwyddo'r dewisiadau sydd ar gael i'w gwneud mor hawdd â phosibl i gleifion dderbyn gwasanaethau gofal sylfaenol a lleihau'r pwysau ar adrannau achosion brys yr un mor bwysig.

- 98.** Rydym wedi parhau i olrhain cynnydd o ran gweithredu ein hargymhellion drwy gyfres o ddiweddariadau ysgrifenedig gan Lywodraeth Cymru yn 2014 a 2015. Rydym hefyd wedi ystyried rhai materion cysylltiedig yn ystod y dystiolaeth a gymerwyd ynghylch llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, yn arbennig mewn perthynas â gwasanaethau y tu allan i oriau. Rydym yn deall bod yr Archwilydd Cyffredinol yn datblygu rhywfaint o waith archwilio lleol pellach ystod 2016-17 ar draws GIG Cymru, a fydd yn ystyried materion sy'n ymwneud â chomisiynu ambiwlansiau brys, gofal sylfaenol y tu allan i oriau a chynllunio ar gyfer rhyddhau. Bydd y gwaith hwnnw hefyd yn gyfle i ystyried ymateb byrddau iechyd yn lleol i argymhellion archwilio blaenorol ar ofal heb ei drefnu.

Argymhelliad 32. Gan ystyried y gwaith y mae'r Archwilydd Cyffredinol yn ei wneud fel rhan o'i raglen o waith archwilio lleol ar draws GIG Cymru, rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn trafod gyda'r Archwilydd Cyffredinol, a chyda'r pwyllgor sy'n olynu'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn y Pumed Cynulliad, y ffordd orau o wneud unrhyw waith craffu pellach ar wasanaethau gofal heb ei drefnu.

Trefniadau llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (a materion ehangach yn deillio o'n hymchwiliad)

- 99.** Dechreuwyd edrych ar faterion ynghylch llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ym mis Gorffennaf 2013 yn dilyn adroddiad ar y cyd gan yr Archwilydd Cyffredinol ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru. Roeddem yn arbennig o bryderus o weld yn yr adroddiad ar y cyd bod rhwyg yn y berthynas weithio rhwng rhai o uwch arweinwyr y Bwrdd Iechyd wedi peryglu ei drefniadau llywodraethu ac yn ei gwneud yn anoddach i nodi materion yn ymwneud ag ansawdd a diogelwch gofal cleifion yn briodol. Cyhoeddwyd ein hadroddiad cyntaf ar y pwnc hwn ym mis Rhagfyr 2013, a wnaeth amrywiaeth eang o argymhellion sy'n benodol i'r sefyllfa ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, ac ar faterion ehangach sy'n ymwneud â threfniadau llywodraethu ar draws GIG Cymru.
- 100.** Aethom ati i fonitro'n agos sut y mae'r argymhellion yn ein hadroddiad ym mis Rhagfyr 2013 yn cael eu gweithredu drwy dderbyn diweddariadau ysgrifenedig a llafar rheolaidd gan y Bwrdd Iechyd a Llywodraeth Cymru, ac ystyried adroddiadau pellach gan yr Archwilydd Cyffredinol ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru. Rhoddodd y gwaith monitro hwn y cyfle i ni ystyried y ffordd y mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymateb i'r ffaith y cafodd ei roi o dan fesurau arbennig ym mis Mehefin 2015 gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol. Mae Llywodraeth Cymru wedi dweud ers hynny bod y cyfnod o fesurau arbennig yn debygol o bara tan fis Hydref 2017 o leiaf.
- 101.** Yn ystod ein gwaith, penderfynwyd edrych yn fwy cyffredinol ar drefniadau llywodraethu ar draws GIG Cymru ac aethom ar drywydd materion yn codi o'r adolygiad annibynnol 'Ymddiried mewn Gofal' o Ysbyty Tywysoges Cymru ac Ysbyty Castell-nedd Port Talbot, a gyhoeddwyd ym mis Mai 2014. Fel rhan o'r gwaith hwn, trafodwyd memorandwm gan yr Archwilydd Cyffredinol ar drefniadau llywodraethu'r GIG, a chymerwyd tystiolaeth gan Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru

ar ei rôl o ran trefniadau llywodraethu'r bwrdd iechyd a'r gydberthynas â'r byrddau iechyd a Chynghorau Iechyd Cymuned.

- 102.** Ym mis Chwefror 2016, cyhoeddwyd ein hadroddiad pellach ynghylch 'Materion ehangach sy'n deillio o adolygiad llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr', a dynnodd dystiolaeth ynghyd o'n gwaith craffu yn ystod 2014 a 2015. Gwnaethom amrywiaeth eang o argymhellion pellach, ac rydym wedi cyfeirio at rai ohonynt yn y sylwebaeth gynharach yn yr adroddiad hwn ar gyllid iechyd. Adeg ysgrifennu'r adroddiad etifeddiaeth hwn, nid ydym wedi cael ymateb hyd yn hyn gan Lywodraeth Cymru i'n hargymhellion. Rydym yn argymhell y dylai'r pwyllgor sy'n ein holynu fonitro hynt gwaith y Bwrdd Iechyd yn y Pumed Cynulliad. Rydym wedi ailadrodd ac ymestyn yr argymhelliad hwnnw isod.

Argymhelliad 33. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn monitro cynnydd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yn ystod y cyfnod o fesurau arbennig, gan gynnwys gwasanaethau meddyg teulu y tu allan i oriau, ac yn ystyried clywed dystiolaeth lafar bellach gan y Bwrdd Iechyd yn ystod gwanwyn 2017.

Argymhelliad 34. Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried ymateb Llywodraeth Cymru i'r argymhellion yn ein hadroddiad 'Materion ehangach sy'n deillio o adolygiad llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr' ym mis Chwefror 2016, ac yn mynd ar drywydd sut y mae camau cysylltiedig yn cael eu rhoi ar waith yn rheolaidd.

Deddfwriaeth a drafodwyd gan y Pwyllgor

- 103.** Cyflwynwyd Bil Archwilio Cyhoeddus (Cymru) gan Lywodraeth Cymru yn ystod tymor yr haf 2012, ac fe'i cyfeiriwyd at y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus at ddibenion craffu. Aeth y Bil ar ei daith drwy'r cyfnodau gwahanol, a rhoddwyd Cydsyniad Brenhinol i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 ar 29 Ebrill 2013.¹⁸
- 104.** Bwriad Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 yw cryfhau a gwella'r trefniadau atebolrwydd a llywodraethu sy'n ymwneud ag Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru a gwarchod annibyniaeth a gwrthrychedd yr Archwilydd ar yr un pryd. Mae'r trefniadau newydd hyn wedi bod mewn grym ers 1 Ebrill 2014.
- 105.** Er mwyn cyflawni'r amcanion polisi hyn, mae'r Bil yn cynnwys y darpariaethau a ganlyn mewn tair Rhan:
- Mae **Rhan 1** o'r Ddeddf yn ymwneud â swydd yr Archwilydd a'i swyddogaethau cyffredinol. Mae'n darparu bod swydd yr Archwilydd yn parhau fel corfforaeth undyn a bod yr Archwilydd yn cael ei benodi gan y Frenhines ar enwebiad y Cynulliad. Mae'r Ddeddf hefyd yn cynnwys darpariaeth a fydd yn sefydlu trefniadau ar gyfer penodi i'r swydd honno, terfynu cyflogaeth y person a'i anghymhwysio rhag gwneud y swydd, a'i ddeiliadaeth. Yn benodol, mae'r Ddeddf yn datgan y gall Archwilydd fod yn y swydd am wyth mlynedd ar y mwyaf ac mai dim ond unwaith y gall un person fod yn y swydd.
- 106.** Mae'r rhan hon hefyd yn diogelu'n benodol annibyniaeth yr Archwilydd ar Lywodraeth Cymru a'r Cynulliad, a hynny drwy roi rhyddid llwyr iddo mewn perthynas â sut y mae'n cyflawni ei swyddogaethau. Mae hefyd yn cynnwys darpariaeth i ddatgan mai'r Archwilydd fydd yr archwilydd statudol ar gyfer cyrff llywodraeth leol yng Nghymru. Roedd y ddeddfwriaeth flaenorol yn gosod gofyniad ar yr Archwilydd i benodi'r archwilwyr statudol ac i oruchwylio eu gwaith.
- Mae **Rhan 2** yn darparu ar gyfer sefydlu Swyddfa Archwilio Cymru yn gorff corfforaethol â naw aelod iddo, sy'n gyfrifol am ddarparu adnoddau ar gyfer arfer swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol. Mae'r Ddeddf yn gwahanu cyfrifoldebau Swyddfa Archwilio Cymru oddi wrth gyfrifoldebau'r Archwilydd yn ffurfiol. Mae pump o aelodau'r Swyddfa yn aelodau anweithredol a gaiff cael eu penodi gan y Cynulliad mewn cystadleuaeth agored a theg. Yr aelodau eraill yw'r Archwilydd (sef Prif Weithredwr Swyddfa Archwilio Cymru hefyd) a thri aelod arall o blith gweithlu'r Swyddfa. Mae'r Archwilydd yn argymhell un o'r rhain i'r aelodau anweithredol ei benodi, ac mae'r ddau arall yn cael eu penodi yn dilyn pleidlais ymhlith y staff. Mae'r Swyddfa yn gyfrifol am y swyddogaethau cyflogaeth, ariannol a gweinyddol a oedd yn nwylo'r Archwilydd yn flaenorol, gyda'r bwriad o sicrhau na fydd pwerau o'r fath yn parhau i fod yn nwylo un unigolyn yn unig.
- 107.** Mae'r Ddeddf hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i'r Archwilydd a'r Swyddfa Archwilio baratoi ar y cyd amcangyfrif blynyddol o incwm a gwariant i'w ystyried gan y Cynulliad, a'i gynnwys yng nghynnig cyllideb blynyddol y Cynulliad. Hefyd, mae'n ofynnol ar y Swyddfa Archwilio, ynghyd â'r Archwilydd, i lunio cynllun blynyddol y byddant ill dau yn gorfod rhoi sylw iddo wrth arfer eu swyddogaethau. Bydd y cynllun hwn yn amlinellu'r rhaglenni gwaith y mae'r Swyddfa Archwilio a'r Archwilydd yn bwriadu eu dilyn, yr adnoddau sydd ar gael a sut y byddant yn cael eu

---

¹⁸ Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

defnyddio. Yna, mae'n ofynnol i'r Swyddfa Archwilio a'r Archwilydd gyflwyno adroddiad blynyddol i'r Cynulliad a pharatoi adroddiad interim ar y cynnydd a wnaed yn erbyn y cynllun o leiaf unwaith yn ystod pob blwyddyn ariannol. Ar hyn o bryd, mae'r cyfrifoldeb dros graffu ar yr amcangyfrifon a'r cynlluniau hyn yn nwylo Pwyllgor Cyllid Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

- Mae **Rhan 3** yn cynnwys darpariaethau cyffredinol a chanlyniadol mewn perthynas â swyddogaethau'r Cynulliad sy'n ei alluogi i wneud darpariaethau, ar sail y Rheolau Sefydlog, ar gyfer y swyddogaethau a roddwyd iddo yn y Ddeddf mewn perthynas â'r Archwilydd a'r Swyddfa Archwilio. Mae'r Rhan hon hefyd yn amlinellu darpariaethau cychwyn y Ddeddf a'r gweithdrefnau ar gyfer gwneud is-ddeddfwriaeth.

Mae'r Pwyllgor yn nodi y bydd angen penodi Archwilydd Cyffredinol newydd i Gymru yn 2017/18 a bydd y pwyllgor sy'n ein holynu yn cymryd rhan yn y penodiad hwn.

Rydym hefyd yn nodi y bydd penodiadau i Fwrdd Swyddfa Archwilio Cymru yn digwydd yn 2017/18, a bydd y pwyllgor sy'n olynu'r Pwyllgor Cyllid yn cymryd rhan yn y broses hon.

Edrych tuag at y Pumed Cynulliad

108. Wrth edrych yn ôl ar ein gwaith dros y pum mlynedd ddiwethaf, rydym wedi nodi'r materion canlynol y gallai'r pwyllgor sy'n ein holynu eu hystyried.

Amserlen y Pwyllgor

---

109. Rydym yn nodi ein pryderon ynghylch amserlennu cyfarfodydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus a'r cyfyngiadau yn sgil hyn o ran craffu effeithiol ac ymgymryd â busnes y Pwyllgor. Rydym yn pwysleisio mai'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yw'r unig bwyllgor sy'n ofynnol yn ôl statud, ac felly dylai gael yr un statws â'r prif bwyllgorau yn amserlen y Pwyllgorau.

Trefniadau ar gyfer ymateb Llywodraeth Cymru i argymhellion yr Archwilydd Cyffredinol

---

- 110.** Yn ystod y Cynulliad hwn, mae'r Pwyllgor wedi canfod, gan ddilyn cyngor yr Archwilydd Cyffredinol, fod angen i ni fynd ar drywydd materion gyda Llywodraeth Cymru er mwyn cael eglurder ar amryw faterion yn ymwneud â'i hymateb i argymhellion yn adroddiadau'r Archwilydd Cyffredinol. Mae materion o'r fath yn cynnwys amserlenni ar gyfer gweithredu, dehongliad Llywodraeth Cymru o'r argymhellion, eglurhad o ran a yw argymhellion wedi'u derbyn yn wirioneddol, neu mewn rhai achosion herio'r ffaith eu bod wedi cael eu gwrthod/eu derbyn yn rhannol.
- 111.** Gallai'r pwyllgor sy'n ein holynu ystyried y trefniadau hyn, a phennu amserlen benodol drwy drafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ar gyfer ymateb ar ôl cyhoeddi adroddiad gwerth am arian yr Archwilydd Cyffredinol yn hytrach nag aros am gais gan y Pwyllgor. O ystyried bod adroddiadau o'r fath yn destun proses glirio ffurfiol, dylai Llywodraeth Cymru allu ymateb yn fuan, a gallai hyn gyflymu proses y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus o ran penderfynu ar y camau y bydd yn eu cymryd ei hun.

Blaenraglen waith

- 112.** Mae ein hadroddiad etifeddiaeth yn nodi nifer o faterion sy'n weddill y gallai'r pwyllgor sy'n ein holynu fynd ar eu trywydd a dychwelyd atynt. Yn ein pennod ar ymchwiliadau a gynhaliwyd gennym, rydym wedi tynnu sylw at unrhyw ddiweddariadau sy'n codi o'n gwaith y dylid eu rhoi i'r pwyllgor sy'n ein holynu. At hynny, ni chafodd yr adroddiadau canlynol a gyhoeddwyd gan yr Archwilydd Cyffredinol tuag at ddiwedd y Cynulliad hwn eu hystyried yn fanwl gennym, a gall fod cyfleoedd i'r pwyllgor sy'n ein holynu eu hystyried:
- Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus 2015
  - Adolygiad o Effaith Ymarfer Preifat ar Ddarpariaeth y GIG
  - Theatrau Llawdriniaethau: Crynodeb o Ganfyddiadau Archwiliadau Lleol
  - Cyfoeth Naturiol Cymru¹⁹
  - Unrhyw adroddiad arall a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru rhwng cyhoeddi'r adroddiad hwn a sefydlu'r pwyllgor sy'n ein holynu.²⁰

---

¹⁹ Cytunodd y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd ar hyn o bryd, mewn egwyddor, i gynnal ymchwiliad ar ôl cyhoeddi'r adroddiad hwn

²⁰ Mawrth 2016

- 113.** Yn ogystal, efallai y bydd cyfleoedd i'r pwyllgor sy'n ein holynu ystyried papurau briffio a baratowyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru ar eitemau o ohebiaeth sydd wedi cael eu cyfeirio ato:
- Awdurdodau lleol Cymru yn darparu taliadau uniongyrchol i oedolion (Bydd yr Archwilydd Cyffredinol hefyd yn paratoi memorandwm a fydd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r pwyllgor sy'n ein holynu ar ei raglen waith, effaith y gwaith blaenorol a meysydd ychwanegol y gallai'r Pwyllgor newydd fynd ar eu trywydd).
- 114.** At ei gilydd, rydym yn rhagweld y bydd hyn yn ddefnyddiol i'r pwyllgor sy'n ein holynu sefydlu ei raglen waith ei hun.

Atodiad A

Ymchwiliad	Llywodraeth Cymru
Arlwyo a Maeth Cleifion mewn Ysbytai	Ymateb
Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus	Ymateb
Cynnydd o Ran Cyrraedd Safon Ansawdd Tai Cymru	Ymateb
Cyllid Iechyd	Ymateb
Gwasanaethau Mamolaeth	Ymateb
Gwesty River Lodge, Llangollen	Ymateb
Rheoli Grantiau yng Nghymru: Adroddiad Interim	Ymateb
Rheoli Grantiau yng Nghymru: Adroddiad Terfynol	Ymateb
Argyfyngau Sifil yng Nghymru	Ymateb
Contract Meddygon Ymgynghorol yng Nghymru: Cynnydd o ran Sicrhau'r Manteision a Fwriadwyd	Ymateb
Gwaith Caffael a Rheoli Gwasanaethau Ymgynghori	Ymateb
Bwrdd Draenio Mewnol Gwastadeddau Cil-y-Coed a Gwynllŵg	Ymateb
Gweithredu'r Fframwaith Cenedlaethol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus y GIG	Ymateb
Adroddiad dilynol	Ymateb
Trefniadau Llywodraethu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Ymateb
Cyllid Iechyd ar gyfer 2012-13 a thu hwnt	Ymateb
Gofal heb ei drefnu	Ymateb
Trefniadau Cyflenwi ar gyfer Absenoldeb Athrawon	Ymateb
Gwasanaeth Awyr oddi mewn i Gymru - Caerdydd i Ynys Môn - Adroddiad Interim (Gorffennaf 2014)	Ymateb
Gwasanaeth Awyr oddi mewn i Gymru - Caerdydd i Ynys Môn - Adroddiad Terfynol (Gorffennaf 2015)	Ymateb

Ymchwiliad	Llywodraeth Cymru
Cyflogau Uwch Reolwyr	Ymateb
Glastir	Ymateb
Craffu ar Gyfrifon y Comisiynwyr 2013-14	Ymateb
Cyllid Iechyd 2013-2014 ²¹	
Ymchwiliad i werth am arian Buddsoddi mewn Traffyrdd a Chefnffyrdd	Ymateb
Ymateb i Ddiwygio Lles yng Nghymru	Ymateb
Cwrdd â'r Heriau Ariannol sy'n wynebu Llywodraeth Leol yng Nghymru ²²	
Buddsoddiad Llywodraeth Cymru yn Isadeiledd Band Eang y Genhedlaeth Nesaf	Ymateb
Craffu ar Gyfrifon	
2013 - 2014	Ymateb
2014 - 2015	Ymateb
Cronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio	Ymateb
Materion ehangach sy'n deillio o adolygiad llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ²³	
Maes awyr Caerdydd ²⁴	

²¹Mae barn y Pwyllgor ynghylch cyllid iechyd 2013-14 i'w gweld yn **Materion ehangach sy'n deillio o adolygiad llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr**, Chwefror 2016

²² Nid oedd y Pwyllgor wedi adrodd yn ffurfiol ar hyn, mae'n cyfleu ei ganfyddiadau drwy ohebiaeth.

²³ Ar adeg cyhoeddi nid oedd y Pwyllgor wedi derbyn ymateb gan Lywodraeth Cymru, bydd hyn yn cael ei gyhoeddi ar y dudalen ymchwiliad ar ôl derbyn.

²⁴ Ar adeg cyhoeddi nid oedd y Pwyllgor wedi derbyn ymateb gan Lywodraeth Cymru, bydd hyn yn cael ei gyhoeddi ar y dudalen ymchwiliad ar ôl derbyn.

Atodiad B

Ymchwiliad	Dyddiad y cyhoeddwyd yr adroddiad	Nifer yr argymhellion	Llywodraeth Cymru	Sylwadau
Arlwyo a Maeth Cleifion mewn Ysbytai	Chwefror 2012	7	Ymateb 6 o argymhellion wedi'u derbyn Argymhelliad 3 wedi'i dderbyn yn rhannol.	Wedi'i gwblhau
Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus	Ebrill 2012	11	Ymateb Yr holl argymhellion wedi'u derbyn.	Wedi'i gwblhau
Cynnydd o Ran Cyrraedd Safon Ansawdd Tai Cymru	Medi 2012	11	Ymateb 8 o argymhellion wedi'u derbyn Argymhellion 2, 3 a 5 wedi'u derbyn mewn egwyddor.	Wedi'i gwblhau
Cyllid Iechyd	Chwefror 2013	12	Ymateb 9 o argymhellion wedi'u derbyn Argymhellion 3, 6 a 7 wedi'u derbyn mewn egwyddor.	Wedi'i gwblhau
Gwasanaethau Mamolaeth	Chwefror 2013	12	Ymateb 11 o argymhellion wedi'u derbyn Argymhelliad 11 wedi'i dderbyn yn rhannol.	Wedi'i gwblhau
Gwesty River Lodge, Llangollen	Mehefin 2013	21	Ymateb 20 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhelliad 2 wedi'i dderbyn mewn egwyddor.	Wedi'i gwblhau
Rheoli Grantiau yng Nghymru	Mehefin 2013	18	Ymateb Yr holl argymhellion wedi'u derbyn	Wedi'i gwblhau

Ymchwiliad	Dyddiad y cyhoeddwyd yr adroddiad	Nifer yr argymhellion	Llywodraeth Cymru	Sylwadau
Argyfyngau Sifil yng Nghymru	Gorffennaf 2013	14	Ymateb 10 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhellion 4, 5, 8 a 13 wedi'u derbyn yn rhannol.	Wedi'i gwblhau
Contract Meddygon Ymgynghorol yng Nghymru: Cynnydd o ran Sicrhau'r Manteision a Fwriadwyd	Medi 2013	9	Ymateb 8 o argymhellion wedi'u derbyn Roedd argymhelliad 6 wedi'i gyfeirio at Archwilydd Cyffredinol Cymru	Wedi'i gwblhau
Gwaith Caffael a Rheoli Gwasanaethau Ymgynghori	Medi 2013	12	Ymateb Yr holl argymhellion wedi'u derbyn.	Wedi'i gwblhau
Bwrdd Draenio Mewnol Gwastadeddau Cil-y-Coed a Gwynllŵg	Hydref 2013	16	Ymateb 9 o argymhellion wedi'u derbyn Argymhellion 1 a 4 wedi'u derbyn mewn egwyddor. Argymhellion 8 a 10 wedi'u derbyn yn rhannol. Roedd argymhelliad 7 wedi'i gyfeirio at y Byrddau Draenio Mewnol; roedd argymhelliad 9 wedi'i gyfeirio at awdurdodau lleol; ac roedd argymhelliad 14 wedi'i gyfeirio at Archwilydd Cyffredinol Cymru.	Wedi'i gwblhau
Gweithredu'r Fframwaith Cenedlaethol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus y GIG	Rhagfyr 2013	10	Ymateb 7 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhellion 4, 8 a 10 wedi'u derbyn yn rhannol.	Wedi'i gwblhau
Adroddiad dilynol	Mawrth 2015	9	Ymateb Yr holl argymhellion wedi'u derbyn.	

Ymchwiliad	Dyddiad y cyhoeddwyd yr adroddiad	Nifer yr argymhellion	Llywodraeth Cymru	Sylwadau
Trefniadau Llywodraethu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Rhagfyr 2013	21	Ymateb Yr holl argymhellion wedi'u derbyn.	Wedi'i gwblhau
Cyllid Iechyd ar gyfer 2012-13 a thu hwnt	Mawrth 2014	12	Ymateb Yr holl argymhellion wedi'u derbyn.	Wedi'i gwblhau
Gofal heb ei drefnu	Ebrill 2014	19	Ymateb 16 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhellion 1, 8 ac 11 wedi'u derbyn yn rhannol.	Wedi'i gwblhau
Trefniadau Cyflenwi ar gyfer Absenoldeb Athrawon	Mai 2014	14	Ymateb 6 o argymhellion wedi'u derbyn Argymhellion 1, 2, 4, 6, 10, 13 a 14 wedi'u derbyn mewn egwyddor. Gwrthodwyd argymhelliad 3.	Wedi'i gwblhau
Gwasanaeth Awyr oddi mewn i Gymru - Caerdydd i Ynys Môn - Adroddiad Interim	Gorffennaf 2014	9	Ymateb 8 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhelliad 6 wedi'i dderbyn mewn egwyddor.	Wedi'i gwblhau
Cyflogau Uwch Reolwyr	Tachwedd 2014	23	Ymateb Llywodraeth Cymru Yr holl argymhellion wedi'u derbyn.	Wedi'i gwblhau Argymhelliad wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Etifeddiaeth fel y gall y pwyllgor sy'n ein holynu ei fonitro

Ymchwiliad	Dyddiad y cyhoeddwyd yr adroddiad	Nifer yr argymhellion	Llywodraeth Cymru	Sylwadau
Glastir	Mawrth 2015	8	Ymateb 6 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhellion 1 ac 8 wedi'u derbyn yn rhannol.	Wedi'i gwblhau
Craffu ar Gyfrifon 2013-14	Mawrth 2015	9	Ymateb 6 o argymhellion wedi'u derbyn. Roedd argymhellion 4, 7 a 9 ar gyfer cyrff eraill.	Wedi'i gwblhau
Cyllid Iechyd 2013-2014	Mai 2015	12	Ymateb Yr holl argymhellion wedi'u derbyn.	Wedi'i gwblhau
Ymchwiliad i werth am arian Buddsoddi mewn Traffyrdd a Chefnffyrdd	Mehefin 2015	18	Ymateb 17 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhelliad 13 wedi'i dderbyn yn rhannol.	Wedi'i gwblhau Argymhelliad wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Etifeddiaeth fel y gall y pwyllgor sy'n ein holynu ei fonitro
Ymateb i Ddiwygio Lles yng Nghymru	Gorffennaf 2015	17	Ymateb 6 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhellion 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 13 a 15 wedi'u derbyn yn rhannol. Argymhelliad 12 wedi'i dderbyn mewn egwyddor.	Wedi'i gwblhau Argymhelliad wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Etifeddiaeth fel y gall y pwyllgor sy'n ein holynu ei fonitro
Gwasanaeth Awyr oddi mewn i Gymru - Caerdydd i Ynys Môn - Adroddiad Terfynol	Gorffennaf 2015	9	Ymateb Argymhellion 1 a 2 wedi'u derbyn mewn egwyddor. 7 o argymhellion wedi'u derbyn.	Wedi'i gwblhau Argymhelliad wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Etifeddiaeth fel y gall y pwyllgor sy'n ein holynu ei fonitro

Ymchwiliad	Dyddiad y cyhoeddwyd yr adroddiad	Nifer yr argymhellion	Llywodraeth Cymru	Sylwadau
Cwrdd â'r Heriau Ariannol sy'n wynebu Llywodraeth Leol yng Nghymru	Hydref 2015			Efallai y bydd y pwyllgor sy'n ein holynu yn dymuno cadw golwg ar y mater hwn
Buddsoddiad Llywodraeth Cymru yn Isadeiledd Band Eang y Genhedlaeth Nesaf	Tachwedd 2015	10	Ymateb 9 o argymhellion wedi'u derbyn. Argymhelliad 1 wedi'i dderbyn yn rhannol.	Argymhelliad wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Etifeddiaeth fel y gall y pwyllgor sy'n ein holynu ei fonitro
Craffu ar Gyfrifon 2014-2015	Rhagfyr 2015	25	Ymateb Llywodraeth Cymru	Argymhelliad wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Etifeddiaeth fel y gall y pwyllgor sy'n ein holynu fonitro ymatebion a pharhau â'r gwaith craffu blynyddol
Cronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio	Ionawr 2016	18	Ymateb Llywodraeth Cymru 17 o argymhellion wedi'u derbyn Roedd argymhelliad 8 ar gyfer Cynulliad Cenedlaethol Cymru	Argymhelliad wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Etifeddiaeth fel y gall y pwyllgor sy'n ein holynu ei fonitro
Materion ehangach sy'n deillio o adolygiad llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Chwefror 2016	27	Nid oedd ymateb Llywodraeth Cymru wedi dod i law ar adeg cyhoeddi'r adroddiad	Y pwyllgor sy'n ein holynu i ystyried ymateb Llywodraeth Cymru ac i fonitro'r sefyllfa ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr

Ymchwiliad	Dyddiad y cyhoeddwyd yr adroddiad	Nifer yr argymhellion	Llywodraeth Cymru	Sylwadau
Maes awyr Caerdydd	Mawrth 2016	10	Nid oedd ymateb Llywodraeth Cymru wedi dod i law ar adeg cyhoeddi'r adroddiad	Y pwyllgor sy'n ein holynu i drafod ymateb Llywodraeth Cymru
Cronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru	Mawrth 2016			Argymhelliad wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Etifeddiaeth fel y gall y pwyllgor sy'n ein holynu gynnal ymchwiliad llawn